БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 248 (1510) | 18 декабрь, жума, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин.

Тошкент область партия комитетига Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети қониқиш билан қайд қиладиларки, Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига қарашли саноат корхоналарининг, Тошкент шаҳри ва областидаги маҳаллий ҳамда кооператив саноатининг коллективлари партия XXI съездининг ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб ва КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ялпи маҳсулот чиқариш юзасидан 1959 йил давлат планини муддатидан илгари бажардилар.

1958 йилдагига нисбатан 4,5 процент кўп маҳсулот чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳақидаги топшириқ пландагига нисбатан 3,7 процент ошириб бажарилди. Чиқарилган маҳсулот таннархини пландан ташқари камайтириш ҳисобига 50 миллион сўмдан зиёд маблағ тежаб қолинди. Маҳсулотнинг муҳим турларини — пўлат, прокат ишлаб чиқариш, рангли металлар чиқариш, электр энергияси, пойафзал, гўшт маҳсулотлари ва бошқа кўпгина маҳсулотларни ишлаб чиқариш плани муддатидан илгари бажарилди.

Саноат ходимлари бу муваффақиятларга корхоналар коллективларининг фидокорона меҳнати натижасида, янги техникани илғор технологияни кенгроқ жорий қилиш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш натижасида эришдилар.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Тошкент области ва Тошкент шаҳри саноат корхоналари ҳамда ташкилотларининг ишчиларини, инженер-техник ходимларини ва хизматчиларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини йиллик планни муддатидан илгари бажарганликлари билан қизғин табриклайдилар ва область ҳамда шаҳар меҳнаткашлари саноат ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш соҳасида бундан буён ҳам зўр ғайрат билан ишлайдилар ва мамлакатимизда коммунизм қуриш учун умумхалқ кураши ишига янги ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Халқ хўжалигида мис, никель, қалайи, қўрғошин ва бошқа рангли металларни тежаб сарф қилиш тўғрисида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг

МАКТУБИ

ПАРТИЯ, СОВЕТ, ХЎЖАЛИК, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИГА, САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ТРАНСПОРТ, ҚУРИЛИШЛАР, ИЛМИЙ ТАДҚИҚОТ МУАССАСАЛАРИ, ПРОЕКТ ВА КОНСТРУКТОРЛИК МУАССАСАЛАРИ, ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ КЕНГАШЛАРИ, МИНИСТРЛИКЛАР ВА БОШҚАРМАЛАРНИНГ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Қадрли ўртоқлар!

Шу етти йилликда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXI съезди директиваларида кўзда тутилган ва тарихда мисли кўрилмаган суръатларини таъминлаш учун кўп миқдорда моддий ресурслар керак. Рангли металлар ва хусусан мис, никель, қалайи, қўрғошин ва бошқа материаллар кўп талаб этилади.

Рангли металлар халқ хўжалигида муҳим ўрин тутади. Улар легирланган пўлат қуйиш, электротехника ва радиотехника воситаларини ишлаб чиқариш учун, шунингдек машинасозлик учун зарур. Улар улуғ Ленининг васиятини амалга ошириш — мамлакатни ёппасига электрлаштириш, кимё саноатини жадал ривожлантириш учун, халқ хўжалигининг барча тармоқларида комплекс механизациялаш ҳамда автоматлаш юзасидан КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми белгилаган программанинг бажарилишини таъминлаш учун рангли металлар кўп миқдорда керак.

Совет Иттифоқида рангли металлар ишлаб чиқариш узлуксиз ортиб бормоқда. Шу етти йилликда рангли металлар ишлаб чиқариш 2—3 баравар кўпаяди. Рангли металлургия саноатнинг энг кўп меҳнат талаб этадиган тармоқларидан биридир. Рангли металлургияни ривожлантириш учун кўп миқдорда капитал маблағ чиқариш, меҳнат ва материалларни сарф қилиш талаб этилади. Шуни айтиш кифоя қиладики, бир тонна қалайи олиш учун конларда 300 тоннадан кўпроқ руда чиқариш, бир тонна никель ҳосил қилиш учун 200 тоннага яқин руда ва бир тонна мис ҳосил қилиш учун 100 тоннадан кўпроқ руда қазиб чиқариш, уни бойитиш фабрикаларида ва металлургия заводларида қайтадан ишлаш зарур.

Рангли металлургия тез суръатлар билан ривожланаётганига қарамай, бизда баъзи металлар ҳали ҳам етишмаётир. Айни вақтда, кўпгина корхоналарда хўжасизлик ва рангли металларнинг ўринсиз сарф қилинишига йўл қўйилмоқда, рангли металларнинг ўрнини босадиган материалларни қидириб топиш ва улардан фойдаланиш соҳасидаги иш суст олиб борилмоқда.

Бизнинг саноатимиз камчил ва қимматга тушадиган рангли металлардан кўп миқдорда буюм ишлаб чиқаришни давом эттирмоқда. Масалан, жуда катта ва оғир люстралар, деворга осиладиган ҳар хил ёритқичлар, вентиляция панжаралари, темир-терсак буюмлар, кранлар, ванна учун керакли вентиллар ва шу сингарилар ишлаб чиқарилмоқда. Ана шу буюмлар маҳсулотнинг сифатига ва ташқи кўринишига зарар етказмаган ҳолда, шишадан, пластмассадан, ёғочдан ва ўрнини босадиган бошқа баъзи материаллардан муваффақиятли суратда тайёрланиши мумкин бўлса ҳам, уларни тайёрлаш учун кўп миқдорда рангли металлар сарф қилинмоқда. Бир қанча мамлакатларда ва, жумладан, Германия Демократик Республикасида хўжалик арматурасининг кўп хиллари пластмассадан тайёрланмоқда. Бу арматуралар арзон ва чиройлидир. Маълумки, кўпгина галантерея товарлари ва хилма-хил фурнитуралар бронзадан, жездан ёки тоза металлардан ишлаб чиқарилади. Ҳолбуки, масалан, анодланган алюминийдан, синтетик материаллардан тайёрланган худди ана шундай буюмлар арзон, нафис бўлиб ишлатиш учун қулайроқдир.

Рангли металлар сарф қилишни нормалаштиришда катта камчиликлар бор. Кўп буюмларни ишлаб чиқариш вақтида рангли металларни сарфлашнинг оширилган нормаларига амал қилинмоқда ва бу нормалар кўп вақтдан буён қайтадан кўриб чиқилмаётир. Турли корхоналарда айни бир хил буюмни ишлаб чиқариш учун кўпинча турли миқдорда рангли металлар сарф қилинади. Рангли металлардан енгил буюмлар чиқаришнинг янги конструкцияларини тайёрлаш суст йўлга қўйилмоқда.

Бир неча мисол:

Масалан, Пензадаги биринчи арматура заводида турли ҳажмдаги проходной кранларини тайёрлаш учун бир кранга 4 килограммча жез сарфланади. Ҳолбуки, илғор корхоналар худди шундай мақсадларга хизмат киладиган кранларни вужудга келтирганлар ва ишлаб чиқармоқдалар. Бундай кранларни ишлаб чиқариш учун қарийб 2,5 баравар камроқ рангли металл талаб этилади. Ҳисоблар шуни кўрсатадики: санитария-техника арматурасини тайёрлаш учун сарф қилинадиган бронза ва жез миқдорини камайтириш ҳисобига неча минг тонналаб мис, қалайи ва рухни тежаш мумкин.

Одессадаги автоген машинасозлиги заводи КТ—1000 кислород установкасини ишлаб чиқариш учун 13.700 килограммга яқин жез прокатини сарф қилмоқда, Балашиха машинасозлик заводи эса шу хилдаги установкани ишлаб чиқариш учун қарийб 2.000 килограмм камроқ жез прокати сарф қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети рангли металларни сарфлашда катта-катта камчиликлар борлигини кўрсатадиган бошқа фактларга ҳам эгадир. План органлари, халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар ва бошқармалар бу жиҳатдан кўпгина айблидирлар. Улар ана шу металларни сарфлаш нормалари масаласи билан яхши шуғулланмаётирлар, исрофгарчиликка қарши ва рангли металларнинг ўринсиз сарф қилинишига қарши кураш олиб бормаётирлар. Проект ва конструкторлик ташкилотлари машина ва асбоб-ускуналарнинг конструкциясини, саноат ва уй-жой қурилиши проектларини тузиш вақтида қимматга тушадиган рангли металларнинг ортиқча ишлатилишига йўл қўймоқдалар.

Биз моддий бойликнинг хўжасизларча сарф қилиниши каби бундай аҳволга тоқат қилолмаймиз. Бу ишда қаттиқ тартиб ўрнатиш зарур. Рангли металлардан эҳтиёт қилиб ва оқилона фойдаланиш — энг муҳим давлат вазифасидир.

Совет давлатининг ташкилотчиси В. И. Ленин хўжаликни ғоят тежаб-тергаш, исрофгарчиликнинг ҳар қандай изларини йўқ қилиб ташлаш керак, ва «... андаккина бўлса ҳам жамғарилган пулни йирик машина индустриямизни ривожлантириш учун, электрлаштиришни ривожлантириш учун... сақлашга эришмоқ лозим» (Асарлар, 33 том, 525 бет) деб доим таълим бериб келди.

Бизда материал ресурсларни ва, жумладан, рангли металларни тежаш учун катта имкониятлар бор. Буни баъзи партия ташкилотларининг мисни иқтисод қилиш соҳасида қилган ишлари мисолида кўриш мумкин.

Свердловск областидаги бир қанча корхоналар ва қурилишларда партия ташкилотларининг ташаббуси билан мисни иқтисод қилиш соҳасида жамоат кўриклари ўтказилди. Ирбит мотоцикл заводида, Алапаев станоксозлик заводида, «Уралкабель»да ва бошқа корхоналарда мис ва унинг қотишмаларини тежаш юзасидан энг яхши таклиф учун конкурслар ўтказилмоқда. Уралмашзавод, Уралэлектроаппарат ва турбомотор заводининг коллективлари миснинг ўрнини босадиган материалларни ишлатиш, шунингдек қирқиш-кесишни яхшилаш ва заготовкадан тўлароқ фойдаланиш йўли билан мисни камроқ сарфлашнинг ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси ҳозирданоқ яхши натижалар бермоқда. Свердловск областининг корхоналари бу йил 2.600 тоннадан кўпроқ мисни тежашга қарор бердилар.

Оренбург Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги «Урал электромотор» заводида ўрамаси алюминий симидан қилинган электр двигателининг конструкцияси таклиф этилди. Бу чора йилига 350 тоннадан кўпроқ мисни тежаш имконини беради. Шу Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёридаги «Автозапчасть» заводи коллективининг бронза қуйиш учун ёқилғи билан ишлайдиган печларни электр печлар билан алмаштириш тўғрисида, шунингдек темир графит кукунлардан втулкалар тайёрлашни уюштириш ҳамда механик ишлов учун қолдириладиган қисмини камайтириш юзасидан ишлаб чиққан тадбирлари йилига 400 тонначa мисни тежаш имконини беради.

Одесса областидаги корхоналарда мис ва унинг қотишмаларини тежаб сарфлаш тўғрисида 300 дан кўпроқ таклиф олинди. Бу таклифларнинг амалга оширилиши натижасида 1959 йилда камида 350 тонна мисни тежаш имконияти туғилади.

Минск автомобиль заводида допускларни камайтириш ва металл қуйишда прогрессивроқ методларни қўллаш ҳисобига ишлаб чиқарилаётган ҳар бир автомобилнинг маркасига қараб сарф қилинаётган бронза миқдори 0,5—3,7 килограмм камайди.

Бу мисоллар шуни кўрсатадики, партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари мисни тежаш масалалари билан чинакам, конкрет равишда шуғулланаётган жойларда қисқа вақт ичида ижобий натижаларга эришилди. Бу ишни бундан буён ҳам сабот билан давом эттириш керак, аммо, миснигина эмас, балки бошқа рангли металларни ҳам тежаш соҳасидаги ишни сабот билан давом эттириш керак.

Замонавий техниканинг ривожланиши никель асос қилиб олинган иссиқликка чидамли қотишмаларни, шунингдек таркибида никель бўлган ҳамда занглaмайдиган, конструкцион пўлатлар истеъмол қилишни анча кўпайтириш лозимлигини кўрсатди. Шу муносабат билан халқ хўжалигининг никелга бўлган эҳтиёжи кескин суратда ортди. Аммо, никелни сарфлашда ҳали лозимича тартиб ўрнатилган эмас.

Санитария-техника ускуналарини, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарининг ускуналарини тайёрлаш учун, шунингдек темир йўл вагонларини, шаҳар транспорти вагонларини, дарё ва денгиз флоти кемаларини пардозлаш учун таркибида тўққиз процентгача никель бўлган, занглaмайдиган пўлатдан ўринсиз равишда кўп фойдаланилмоқда. Кроватлар, стол лампалари ва маиший эҳтиёжларга хизмат қиладиган бошқа буюмларни ишлаб чиқаришда ҳам никелнинг ортиқча сарф қилинишига йўл қўйилмоқда. Турли машина ва механизмларнинг унча муҳим бўлмаган деталларини тайёрлаш учун таркибида 3—4 процент никель бўлган конструкцион пўлатларнинг ишлатилиши ҳам ўринсиздир.

Таркибида никель бўлган пўлатни алмаштириш учун металл мис материаллар — пластмассалар, пластикаталар, шиша, керамика, фаолит трубалар, тош қуйма ва бошқа материаллардан етарлик даражада фойдаланилмаётир.

Буюмларни, механизмларни ва машина деталларини тайёрлаш вақтида таркибида никель бўлган пўлат ёки қотишма маркасини тўғри танлаб олиш, шунингдек таркибида никель камроқ бўлган ёки бутунлай бўлмаган ва никелли пўлатнинг ўрнини босадиган янги пўлатни қидириб топиш — никелни тежаш учун катта аҳамиятга эгадир. Таркибида никель бўлган пўлатдан тайёрланадиган буюмлар номенклатурасини ўз корхоналарида қайтадан кўриб чиқишни ташкил этган Москва шаҳар ва Челябинск Халқ хўжалиги кенгашларининг ташаббусини бутун чоралар билан ёйиш керак. Бу чора 30 минг тоннадан кўпроқ ана шундай пўлатни никелсиз пўлат билан ёки таркибида никель камроқ бўлган пўлат билан алмаштириш имконини берди.

Бутунлай занглaмайдиган пўлатдан ясаладиган тахталар ўрнига икки қатламли тахта пўлатни кенг қўллаш — никелни иқтисод қилишнинг самарали чораси бўлиши мумкин. Бу эса, йилига бир минг тоннагача никелни тежаш имконини беради .Лекин қора металлургия корхоналарида икки қатламли пўлат ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун тегишли чоралар кўрилмаётир.

Қалайи халқ хўжалиги учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Лекин шундай бўлса ҳам қалайини сарфлашда жиддий камчиликлар бор. Оқ тунука ясаш учун жуда кўп миқдорда қалайи сарф қилинмоқда аммо, оқ тунука иссиқ ҳолатда рухлашдан иборат техника жиҳатидан қолоқ метод билан ишлаб чиқарилмоқда. Айни вақтда, электролитик усулда қалай қоплаш прогрессив методи қалайи сарфлашни 2 баравардан зиёд қисқартишни таъминласа ҳам, бу метод ҳали етарли даражада қўлланилмаётир.

Консерва идишлари тайёрлаш учун оқ тунука ўрнига лакланган қора тунукадан кам фойдаланилмоқда. Ўз хизматини ўтаб бўлган консерва идишлари йиғиштириб олинмаётир ва улардан қалайи эритиб олиш учун фойдаланилмаётир. Бунинг натижасида неча минг тонналаб қалайи нест-нобуд бўлиб кетади.

КПСС Марказий Комитети қўрғошин, рух, магний ва бошқа металлар норационал ва хўжасизлик билан сарф қилинаётганлигини кўрсатадиган жуда кўп фактларга ҳам эгадир. Масалан, айрим саноат корхоналарида магний қириндисидан жуда ҳам қониқарсиз фойдаланилмоқда, бунинг натижасида неча юз тонналаб магний нобуд бўлиб кетмоқда. Магний билан легирланган чўян қуйилмаси ишлаб чиқариш учун одатда бирламчи магний сарфланади ва шу мақсад учун магний парчалари ва қириндиларидан фойдаланилмайди.

Алюминий халқ хўжалигида кенг қўлланилмоқда. Кейинги йилларда алюминий саноатнинг электротехника, радиотехника тармоқларида мис ва қўрғошинни тобора кўпроқ суриб чиқармоқда, конструкцион материал сифатида муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Шу сабабли, алюминий ҳам эҳтиёт билан тежаб-тергаб сарф қилиниши лозим. Машина деталларини ишлаб чиқаришда иккиламчи алюминийдан фойдаланишни кўпайтириш ва муҳимроқ мақсадлар учун бирламчи алюминийдан фойдаланиш — муҳим вазифадир.

Халқ хўжалигининг рангли металларга бўлган эҳтиёжининг талайгина қисми рангли металл парчалари ва қириндиларини тўплаш ва қайта ишлаш ҳисобига қопланади. Аммо, кейинги вақтларда кўпгина хўжалик ва партия ташкилотлари бу муҳим ишга етарли баҳо бермаётирлар. Халқ хўжалиги 1959 йилнинг 9 ойи ичида 17 минг тоннадан кўпроқ мис парчалари ва 7 минг тоннага яқин қўрғошин парчаларини ололмай қолди. Корхоналарда рангли металл чиқитларини қабул қилиб олиш ва сақлаш ишларини уюштириш ёмонлашди. Турли рангли металлар ва қотишмаларнинг неча минг тонналаб чиқитлари, хусусан қириндилари бир-бири билан аралаштириб юборилмоқда, улар ифлосланиб, ўз қимматини йўқотмоқда.

КПСС Марказий Комитети барча корхоналарда, қурилишларда, транспортда рангли металларни тежаш тадбирлари кун сайин амалга оширилиши лозим, деб ҳисоблайди. Барча партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳамда мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари бу вазифани ҳал этиш учун зўр ғайрат билан ишга киришадиган бўлсалар, бу иш, шубҳасиз, муваффақиятли суратда амалга оширилади ва халқ хўжалиги учун неча ўн минг тонналаб қимматли рангли металларни сақлаш имконини беради. КПСС Марказий Комитетининг июнь (1959 йил) Пленуми рангли металларни тежаш муҳим эканлигини кўрсатди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев бу Пленумда сўзлаган нутқида бундай деди: «Дефицит материал бўлган рангли металларни ишлатишни чеклаб қўйиш, бунинг устидан қаттиқроқ назорат ўрнатиш керак. Партия ташкилотлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни ясаш учун зарар етказмаган ҳолда рангли металл ўрнига бошқа материаллар ишлатиш мумкин бўлган жойларда дефицит рангли металларнинг сарфланишига йўл қўймайдиган жонкуяр назоратчилар бўлишга даъват этилгандирлар».

Бу вазифани муваффақиятли бажармоқ учун нима қилмоқ керак?

Аввало, партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳар бир корхона ва ҳар бир қурилишда ишчиларнинг ва инженер-техник ходимларнинг иштироки билан рангли металларни мақсадга мувофиқ сарфлаш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқишлари зарур.

Корхоналарда ва қурилишларда, саноатнинг ҳар бир тармоғида рангли металлар ва таркибида никель бўлган пўлат қандай мақсадларга сарф қилинаётганлигини чуқур билиб олиш ва аввало, электротехника, автомобиль, трактор саноатида, кимё машинасозлигида уларни арзонроқ ва камроқ дефицит бўлган металлар ва материаллар билан алмаштириш имкониятларини қидириб топиш, камчил металларни сарфлашнинг мавжуд нормаларини қайтадан кўриб чиқиб, бу металларни сарфлашни мумкин қадар камайтиришни кўзда тутиш лозим. Шу билан бирга, рангли металларни тежаб сарфлаш соҳасидаги ишларни амалга оширганда, ана шу металларни иқтисод қилиш пайига тушиб олиб, буюмлар сифатининг ёмонлашиб кетишига йўл қўйиш ярамайди. Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва барча меҳнаткашлар асосий эътиборларини ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатига қаратишлари лозим.

Проект, илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари таркибида никель бўлган пўлатни ва рангли металларни сарфлашни қисқартишда катта роль ўйнайдилар. Улар саноат ва уй-жой қурилиши проектларида, машина ва механизмларнинг янги конструкцияларида камчил рангли металларни энг зарур ҳолларда сарф қилишни кўзда тутишлари лозим.

Халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар ва бошқармалар, саноат корхоналари, транспорт ва қурилишларнинг, таъминот ташкилотларининг раҳбарлари рангли металл ва легирланган пўлат парчалари, чиқитларини тўплаш ва улардан фойдаланишни анча яхшилашлари лозим.

Иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, саноат корхоналари, транспорт ва қурилишларнинг партия ташкилотлари ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ўртасида рангли металларни бутун чоралар билан тежаш тўғрисида оммавий тушунтириш ишларини кенг миқёсда кучайтиришлари, кўргазмали агитацияни уюштиришлари лозим ва рангли металларни тежаш натижасида қўшимча равишда қандай моддий ресурслар олажагимизни, шунингдек бу металлардан хўжасизларча фойдаланиш мамлакатга қандай зарар етказажагини ранг-баранг, оммабоп плакатларда ва конкрет чақириқларда меҳнаткашларга доим эслатиб туришлари керак. Илғор ходимлар, бригадалар, цех ва корхона коллективларининг тажрибаларини бутун чоралар билан ёйиш, ишлаб чиқарилаётган буюмларда рангли металлар сарфлашни камайтириш юзасидан энг яхши рационализаторлик таклифлари ва ихтиролар учун конкурслар ўтказиш, қилинаётган ишларни матбуотда систематик суратда ёритиб бориш зарур.

Рангли металлардан тўғри фойдаланиш устидан контролни кучайтириш, ана шу жуда муҳим ишга жамоатчиликни кенг жалб этиш керак. Шу мақсадда рангли металл истеъмол қилинадиган ҳар бир саноат, транспорт корхонасида ва қурилишларда коммунистлар ва активлардан иборат комиссиялар тузиш фойдали бўлур эди. Бу комиссиялар мис, никель, қалайи, қўрғошин ва бошқа камчил металларнинг тежаб сарф қилинишини кузатиб туришлари, рангли металлардан рационал фойдаланиш тўғрисидаги масалаларни партия ва хўжалик ташкилотлари олдига қўйишлари ҳамда ана шу материалларни сарфлашдаги камчиликларни йўқотишда уларга ёрдам беришлари керак.

Ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети шунга аминдирки, партия ташкилотлари, совет, хўжалик ташкилотлари, саноат корхоналари, транспорт, қурилишлар, илмий тадқиқот, проект ва конструкторлик муассасалари, халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар ва бошқармаларнинг касаба союз ҳамда комсомол ташкилотлари, мамлакатимизнинг меҳнаткашлари бу мактубни муҳокама қилиб, мамлакат учун жуда зарур бўлган рангли металларнинг анча тежалишини таъминлаш йўлида барча зарур чораларни кўрадилар. Бу эса, халқ хўжалигини рангли металлар билан яхшироқ таъминлашга ёрдам беради, КПСС тарихий XXI съезди томонидан қўйилган вазифаларни янада тезроқ амалга ошириш имкониятини туғдиради.

1959 йил 14 декабрь. Москва шаҳри.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ПЛЕНУМГА КАТТА СОВҒА

Тошкент область саноати ва Халқ хўжалиги кенгашининг корхоналари йиллик планни бажардилар

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXI съезди ва партия Марказий Комитети июнь Пленуми тарихий қарорларини амалга ошира бориб, етти йилликнинг биринчи йили топшириғини муддатидан илгари бажариш ҳамда КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қизитиб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари—17 декабрда бажарилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бутун 1958 йилдагига қараганда 4,5 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Энг муҳим саноат маҳсулотлари, чунончи пўлат, прокат ишлаб чиқариш рангли металлар чиқариш электр қуввати ҳосил қилиш, чигит экадиган сеялкалар, йигирув машиналари, дераза ойнаси, пойафзал, устки ва ички трикотаж кийим-кечаклар, ўсимлик ва мол ёғи, консерва, техника спирти ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш йиллик плани бажарилди.

Бу йил область корхоналари бир қанча янги машина, агрегат ва аппаратлар, чунончи ХВС-1,2 маркали пахта териш машиналари, уяларга белгиланган миқдорда чигит экадиган сеялкалар, экинларга суюқ ўғит соладиган машиналар, пахтани тарасиз ташийдиган автоприцеплар, янги конструкциядаги турбогазодувкалар ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Енгил, озиқ-овқат, маҳаллий ва кооператив саноати ишлаб чиқараётган истеъмол товарлари ассортименти кенгайтирилди.

Ҳозирнинг ўзидаёқ 210 корхона йиллик планни бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Булар орасида Ўзбекистон металлургия заводи, Олтинтопган комбинати, Тошкент ТЭЦи, Тошкент энергосистемасининг барча гидроэлектростанциялари, «Таштекстильмаш», «Таштрансмаш», «Чирчиксельмаш», «Узбекхлопкомаш», «Электромаш» заводлари, 1-ва 2-пойафзал ҳамда 1- ва 2-тикувчилик, трикотаж ва 2-мебель фабрикалари, 4, 6, 10-ғишт заводлари бошқармалари, Бўстонлиқ ойна заводи, барча жут-каноп заводлари, Тошкент, Бекобод, Олмалиқ гўшт комбинатлари ва бошқа корхоналар бор.

Бу йил область корхоналарида 48 та поток-технологик ва автоматик линиялар, 30 та конвейер ишлаб чиқаришга жорий қилинди, 90 та агрегат-автомат ва ярим автомат станоклар ҳамда бошқа кўпгина янги ускуналар ўрнатилди. Ана шу кўрсатилган тадбирларни амалга оширишнинг ўзигина 25 миллион сўмга яқин фойда берди.

Техникани тараққий эттириш ишига рационализатор ва ихтирочилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Улар йилига 53 миллион сўмлик маблағни тежаб қолиш имконини берадиган 8 мингдан ортиқ турли хил таклифни ишлаб чиқаришга жорий қилдилар.

Янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш натижасида 11 ой ичида меҳнат унумдорлиги 1958 йилнинг худди шу давридагига нисбатан 5,5 процент ва планда белгиланганидан 3,7 процент ошди. Маҳсулот таннархини пландагидан камайтириш ҳисобига шу йилнинг 10 ойи мобайнида 50 миллион сўмликдан ортиқ маблағ тежаб қолинди.

Область саноат корхоналарининг коллективлари етти йиллик топшириқларини шараф билан бажариш йўлида қўлга киритилган дастлабки муваффақиятни мустаҳкамлаш мақсадида корхоналарнинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини тағин ҳам яхшилаш ва йил охиригача халқ хўжалигига пландан ташқари бир неча юз миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот етказиб бериш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

* * *

Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг саноат корхоналари ҳам 1959 йил ялпи маҳсулот ҳамда кўпчилик муҳим буюмлар ишлаб чиқариш планини муддатидан илгари — 17 декабрда тўла бажардилар. Йил охиригача пландан ташқари бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади. Маҳсулот ишлаб чиқариш 1958 йилдагига қараганда 8 процент кўпайди.

Энергетика хўжалиги, оғир, озиқ-овқат ва енгил саноат бошқармалари йиллик планни биринчи бўлиб бажардилар.

Халқ хўжалиги кенгашининг 87 корхонаси 1960 йил ҳисобига ишламоқда.

Шаҳар саноати йиллик планни бажарди

Партиямиз XXI съезди ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини муваффақият билан амалга ошириш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборган Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари етти йилликнинг тўнғич йили топшириғини муддатидан олдин — 16 декабрда тўла адо этдилар. Шу кунгача 1958 йилдагига қараганда 4 процент кўп ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Шаҳар саноат корхоналари орасида «Узбекхлопкомаш», «Таштрансмаш», Ильич номли, «Таштекстильмаш», экскаватор, кабель заводлари, 4-ғишт заводлари бошқармаси, қоғоз комбинати трикотаж фабрикаси коллективлари айниқса яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилаётган шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари пландагидан ташқари кўплаб электр қуввати ҳосил қилишга, пахта сеялкалари, устки ва ички трикотаж кийим-кечаклар, мол ёғи, колбаса маҳсулотлари ва бошқа буюмлар ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар.

Шуниси қувончлики, шаҳар машинасозлари машиналарнинг 20 дан ортиқ янги хилини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Янги, такомиллаштирилган пахта териш машиналари, уяларга белгиланган миқдорда чигит экадиган пахта сеялкалари, тўқимачилик машиналари ва бошқалар шулар жумласидандир.

Ҳозир 1159 бригада коммунистик меҳнат бригадаси, 2 минг киши коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номни олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Шаҳар корхоналаридаги 250 дан ортиқ ишчи, инженер-техник ходим Валентина Гагановадан ўрнак олиб, қолоқ участкаларга ўтиб ишламоқда.

Ўтган давр мобайнида корхоналарда 2500 йирик ташкилий-техникавий тадбир амалга оширилди, 53 та конвейер ва поток линиялари ишга туширилиб, 1273 та янги, юқори унумли асбоб-ускуна монтаж қилинди. Рационализаторларнинг 3 минг 500 дан ортиқ таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилиниб, 30 миллион сўм фойда олинди.

Янги йилни янги зафарлар билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилаётган шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари ўз ички резервларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача пландагидан ташқари бир неча юз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Н. В. Мартиновни Тошкент иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгашининг раиси қилиб тайинлаш тўғрисида

Ўртоқ Николай Васильевич **Мартинов** Тошкент иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгашининг раиси — Ўзбекистон ССР Министри қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари И. БАБКОВ.

1959 йил 17 декабрь.
Тошкент шаҳри.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида *)

1959 йилда машина билан пахта теришда эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар **мукофотлансин:**

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

34. **Қозоқ САТТОРОВ** — Самарқанд область, Жиззах районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

35. **Турсунбой ТОЖИБОЕВ** — Андижон область, Жалақудуқ районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

36. **Набиқул ТОШМАТОВ** — Наманган область, Учқўрғон районидаги «Норин» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

37. **Йигитали ТОШПЎЛАТОВ** — Фарғона область, Қува районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

38. **Чим—ЧЕР ТЕ** — Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

39. **Ислом ТЎРАНОВ** — Фарғона область, Ўзбекистон районидаги «Ғаниобод» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

40. **Ҳолмат УСМОНОВ** — Самарқанд область, Жиззах районидаги Будённий номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

41. **Айтбой УТЕМУРОТОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

42. **Ражаб ФАЙЗИЕВ** — Бухоро область, Свердлов районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

43. **Рашид ҲАМИДОВ** — Самарқанд область, Жиззах районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

44. **Мақсуд ХАТАМОВ** — Тошкент область, Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

45. **Боймамат ХЎЖАНАЗАРОВ** — Бухоро область, Конимех районидаги «Гигант» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

46. **Йўлдош ШОМУРОТОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Амударё районидаги Максим Горький номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

47. **Ғанибой ЙЎЛДОШЕВ** — Наманган область, Поп районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

48. **Топилди ЙЎЛДОШЕВ** — Наманган область, Уйчи районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

49. **Ёқубжон ЮСУПОВ** — Андижон область, Олтинкўл районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

50. **Асад ЁДГОРОВ** — Сурхондарё область, Сариосиё районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Ҳайдар АБДУЛЛАЕВ** — Фарғона область, Олтиариқ районидаги Жданов номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

2. **Сайфулла АБЛАМЕТОВ** — Наманган область, Задарё районидаги «Гулбоғ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

3. **Тожибой ЖУМАЕВ** — Тошкент область, Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

4. **Қобил ЗУЛУНОВ** — Андижон область, Қўрғонтепа районидаги «Савой» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

5. **Мажид ҚУРБОНОВ** — Самарқанд область, Оқдарё районидаги Энгельс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

6. **Абдулла КЎКЛАМОВ** — Бухоро область, Свердлов районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

7. **Халим МАМАТҚУЛОВ** — Тошкент область, Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

8. **Ражаб МАДАЛИЕВ** — Наманган область, Поп районидаги «Сталинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

9. **Худойберди МУҲАММАДИЕВ** — Сурхондарё область, Ангор районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

10. **Эркин НАЗАРОВ** — Тошкент область, Пискент районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

11. **Тўйчибой НИШОНОВ** — Фарғона область, Фрунзе районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

12. **Деҳқон НУРМАТОВ** — Андижон область, Чинобод районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

13. **Владимир ПАН** — Хоразм область, Гурлан районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

14. **Пармон ПАРДАЕВ** — Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

15. **Жума ПИРМАТОВ** — Фарғона область, Ленинград районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

16. **Усар РАҲИМОВ** — Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

17. **Раҳим РАҲМОНОВ** — Наманган область, Янгиқўрғон районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

18. **Темур РЎЗИЕВ** — Бухоро область, Қоракўл районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

19. **Нусрат САТТОРОВ** — Қашқадарё область, Косон районидаги Хрушчев номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

20. **Юнус СЕИПТАТИЕВ** — Тошкент область, Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

21. **Алексей Григорьевич СТАЦЕНКО** — Қашқадарё область, Китоб районидаги Свердлов номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

22. **Мубилла СУЛТОНОВ** — Наманган область, Чуст районидаги «Сталинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

23. **Шерқобил ТОҒАЙМУРОДОВ** — Сурхондарё область, Денов районидаги «Янгиобод» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

24. **Абдулмэнноп ТОЖИБОЕВ** — Андижон область, Хўжаобод районидаги «Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

25. **Кенел ТОКЕНОВ** — Қорақалпоғистон АССР Шуманай районидаги «Шуманай» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

26. **Жўра ТЎРАҚУЛОВ** — Қашқадарё область, Яккабоғ районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

27. **Юсупали УМАРОВ** — Фарғона область, Бувайда районидаги Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

28. **Ҳусниддин УМАРОВ** — Тошкент область Боёвут районидаги «3-Боёвут» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

29. **Эрмат УСМОНОВ** — Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

30. **Рифат ФРУНЖИЕВ** — Бухоро область, Навоий районидаги «Норпой» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

31. **Қўлдош ҲАИТОВ** — Қашқадарё область, Шаҳрисабз районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

32. **Набижон ХОЛИҚОВ** — Наманган область, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

33. **Яхё ХОЛМАТОВ** — Тошкент область, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

34. **Меҳри ХЎЖАҚУЛОВ** — Самарқанд область, Каттақўрғон районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

35. **Набижон ХЎЖАМОВ** — Андижон область, Балиқчи районидаги Оржоникидзе номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

36. **Иемал ХОЖИМОВ** — Хоразм область, Қўшкўпир районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

37. **Розиқ ХУДОЙҚУЛОВ** — Самарқанд область, Норпой районидаги Ильич номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

38. **Шамсиддин ҲУСАНОВ** — Андижон область, Ворошилов районидаги «Ойим» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

39. **Гулбой ЙЎЛДОШЕВ** — Сурхондарё область, Ангор районидаги «Қизил юлдуз» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Мажид АБДИНАБИЕВ** — Тошкент область, Пискент районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

2. **Тешабой АБДУРАЗЗОҚОВ** — Андижон область, Қўрғонтепа районидаги Ильич номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

3. **Иззат АБЛАМЕТОВ** — Тошкент область, Боёвут районидаги 3- «Боёвут» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

4. **Ҳикмат АЙМЕТОВ** — Тошкент область, Оржоникидзе районидаги Хрушчев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

5. **Тангриберген ОЛЛОБЕРГАНОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Чимбой районидаги «Кенес» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

6. **Худоёр ОЛЛОЁРОВ** — Сурхондарё область, Ангор районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

7. **Тоштемир ОМОНОВ** — Андижон область, Жалақудуқ районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

8. **Худойберди ОЧИЛОВ** — Самарқанд область, Пасдарғом районидаги Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

9. **Эшмурот БЕҚМУРОТОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Қўнғирот районидаги Свердлов номли совхознинг механик-ҳайдвчиси.

10. **Қаюм БЎРИЕВ** — Самарқанд область, Пастдарғом районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

11. **Дурди ВАИСОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл районидаги Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

12. **Тожи ҒАНИЕВ** — Сурхондарё область, Шўрчи районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

13. **Жамолиддин ҒАППОРОВ** — Андижон область, Балиқчи районидаги «Мингбулоқ» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

14. **Гасаноға ГУСЕЙН** — Тошкент область, Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

15. **Лопас ЖАЛИЛОВ** — Самарқанд область, Жомбой районидаги «Жомбой» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

16. **Бобохон ЖУМАБОЕВ** — Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл районидаги Димитров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

17. **Аҳмаджон ЖЎРАЕВ** — Андижон область, Қўрғонтепа районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

18. **Сервар ЖЕНАЛИЕВ** — Тошкент область, Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

19. **Очил ЭШМУРОТОВ** — Самарқанд область, Хатирчи районидаги «Зарафшон» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

20. **Абдулҳақ ҚОДИРОВ** — Наманган область, Норин районидаги «Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

24. **Фозил ҚОРАБОЕВ** — Тошкент область, Гулистон районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

22. **Турсун КАРИМОВ** — Самарқанд область, Оқдарё районидаги Энгельс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

23. **Назим ҚИЁМОВ** — Самарқанд область, Иштихон районидаги «Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

24. **Барно МАДАТОВ** — Самарқанд область, Хатирчи районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

25. **Турғун МАҲКАМОВ** — Тошкент область, Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

26. **Жўрақул НАЗАРОВ** — Самарқанд область, Норпой районидаги Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

27. **Ғаппорали НИШОНОВ** — Наманган область, Норин районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

28. **Йўлдош НУРУМБЕТОВ** — Қорақалпоғистон АССР, Беруний районидаги Беруний номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

29. **Раҳим ПИРИМОВ** — Хоразм область, Урганч районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

30. **Қосим РАЖАБОВ** — Қашқадарё область, Қарши районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

31. **Акбар РАҲМОНОВ** — Андижон область, Ворошилов районидаги Калинин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

32. **Розиқ СОДИҚОВ** — Самарқанд область, Норпой районидаги «Октябрь» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

33. **Маҳман СУВОНОВ** — Самарқанд область, Пахтакор районидаги «Победа» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

34. **Иброҳим ТОИРОВ** — Хоразм область, Хева районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

35. **Мирза ТЕШАБОЕВ** — Фарғона область, Куйбишев районидаги XX партсъезд номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

36. **Саминжон ТЕШАБОЕВ** — Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

37. **Марисбой ТЎХТАБОЕВ** — Қорақалпоғистон АССР, Кегайли районидаги Жданов номли совхознинг механик-ҳайдовчиси.

38. **Зокир ТУРОПОВ** — Тошкент область, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

39. **Султонмурод ТУРҒУНОВ** — Наманган область, Чуст районидаги Сталин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

40. **Мирзаали ТУРДИАЛИЕВ** — Наманган область, Тўрақўрғон районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

41. **Ғулом ТУРСУНОВ** — Андижон область, Избоскан районидаги 8-совхознинг механик-ҳайдовчиси.

42. **Исмоил УМАРОВ** — Андижон область, Марҳамат районидаги Куйбишев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

43. **Николай Павлович УНЧЕНКО** — Тошкент область, Бўка районидаги Мичурин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

44. **Тилов ЎРОҚОВ** — Самарқанд область, Пахтакор районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

45. **Абдуғаппор ХОЛБОЕВ** — Наманган область, Косонсой районидаги «Кукумбой» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

46. **Розиқ ХОЛИҚОВ** — Бухоро область, Қоракўл районидаги «Москва» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

47. **Сан-Хван ХВАН** — Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

48. **Тиркеш ХЎЖАЕВ** — Қорақалпоғистон АССР, Шуманай районидаги «Шуманай» совхозининг механик-ҳайдовчиси.

49. **Хожи ХУШВАҚТОВ** — Қашқадарё область, Яккабоғ районидаги «Марксизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

50. **Мурод ШОМУРОТОВ** — Бухоро область, Ғиждувон районидаги Ленин номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

51. **Хаит ШОМУРОТОВ** — Бухоро область, Навоий районидаги Свердлов номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

52. **Улуғмурод ШАРИПОВ** — Самарқанд область, Иштиҳон районидаги «8 Март» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

53. **Қўзибой ШЕРМАТОВ** — Фарғона область, Тошлоқ районидаги Максим Горький номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

54 **Матёқуб ЭРМАТОВ** — Хоразм область, Шовот районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

55. **Дўсчон ЭШЧОНОВ** — Хоразм область, Хонқа районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси.

56. **Муродулла ЁҚУБОВ** — Наманган область, Тўрақўрғон районидаги «Ленинград» колхозининг механик-ҳайдовчиси.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль 1959 йил 14 декабрь.

(«Боши газетамизнинг 16 декабрь сонида).

Район партия конференцияларида

ОКТЯБРЬ

Район саноат корхоналарининг коллективлари етти йилликнинг биринчи йили планини Тошкент шаҳрида биринчи бўлиб, 11 декабрдаёқ бажарди. Меҳнат унумдорлиги 5,6 процент ошди. Бундай ютуқларга ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилиш натижасида эришилди. Саноат корхоналарида 327 та ишлаб чиқариш бригадалари ватанпарварликнинг ажойиб намунаси бўлган коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли номни олиш учун курашмоқда. 55 илғор ишчи Валентина Гаганова ташаббусига қўшилиб, қолоқ участкаларга бориб ишламоқда.

Докладчи-райком секретари ўртоқ Нишонов ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар эришилган муваффақиятларни қайд қилиш билан бирга, асосий эътиборни камчиликларга, уларнинг сабабларини аниқлашга ҳамда уларни тезроқ тугатиш тадбирларини белгилашга қаратдилар. Райондаги бир қанча корхоналар давлат планини бажармасдан ҳамон орқада қолиб келмоқдалар.

Конференцияда баъзи корхоналарнинг партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш билан жиддий шуғулланмай келаётганликлари кўрсатиб ўтилди. Макарон фабрикаси, тери-мўйна заводи, 2 ва 3-нон заводлари, «Ташторгин» артели ва бошқа бир қанча корхоналар брак маҳсулот ишлаб чиқаришга йўл қўймоқдалар.

Конференцияда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласига алоҳида эътибор берилди.

Тошкент молия-иқтисод институтининг директори ўртоқ Қориев райком секретарлари меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар билан кам шуғулланаётганлигини кўрсатди. Корхоналарда ва маҳаллаларда ўқилаётган лекциялар ҳамда суҳбатлар баъзан жуда юзаки, ҳаётдан ва коммунистик қурилиш вазифаларидан ажралган ҳолда ўтказилмоқда.

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Мирхўжаев кўпчилик мактаб, болалар уйи ва болалар боқчаларининг ходимлари ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш проблемасини жуда ҳам бўш ўрганаётганликларини айтди. Райондаги 2700 ўқитувчидан 150 кишигина бу асосий масалани ўрганмоқда, холос. Бир қанча партия ташкилотлари, жумладан киностудия, телестудия ва бошқа ижодий коллективлар марксча-ленинча эстетикани ва совет адабиёти, санъатининг ривожланиш проблемаларини ўрганишга кам эътибор бермоқдалар.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министри Хоназаров ва қишлоқ хўжалиги фанлари академияси партия бюросининг аъзоси Еременко ўртоқлар районда лекция пропагандасини кучайтиришда қишлоқ хўжалик мутахассисларидан фойдаланмаётганликлари учун район партия комитетини танқид қилдилар.

Делегат Собитов Октябрь районида шаҳардаги ижодий коллективларнинг 70 процентга яқини жойлашганлигини қайд қилиб, райком секретарлари жойларга бориб, ижодий ташкилотларга жонли раҳбарлик қилмаётганликларини айтди.

Конференция қатнашчилари район партия комитети ва унинг бюроси партия пропагандасини яхши йўлга қўйиш, хотин-қизларни тарбиялаш масалаларига кам эътибор бераётганликларини алоҳида қайд қилиб ўтдилар. Районда партия пропагандасини олиб боришдаги жиддий камчилик шундан иборатки, пропагандистлар ўртасида корхоналарнинг директорлари ва бош инженерларидан биронта ҳам киши йўқ.

Район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Зенченко айрим завод, фабрикалар ва қурилишларнинг партия ташкилотлари халқ дружинаси ташкил этишга жиддий эътибор бермаётганликлари тўғрисида гапирди.

Сўзга чиққан делегатларнинг таъкидлашича, районда илмий-атеистик пропагандани олиб боришда ҳам жиддий камчиликлар бор. Бир қанча чойхоналарда қизил бурчаклар ташкил этилмаган, айрим кутубхоналарда эса илмий-атеистик пропагандага доир плакатлар ва шиорлар йўқ.

* * *

Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида Р. Н. Нишонов, В. М. Травков ва О. Маликова ўртоқлар райком секретарлари қилиб сайландилар.

Р. НОРЖИГИТОВ.

КАЛИНИН

Етти йилликнинг биринчи йили картошка, сабзавот ва полиз экинларидан мўл ҳосил олинган, чорвачилик маҳсулотлари кўпроқ етиштирилган йил бўлди. Район саноат корхоналари ҳам 1959 йилнинг 11 ойлик планини 107 процент қилиб бажардилар ва планга қўшимча равишда 11 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Колхоз ва совхозлар бу йил ўтган йилга нисбатан давлатга 5972 тонна картошка, 6433 тонна сабзавот, 5757 тонна полиз экинлари маҳсулотларини кўп сотдилар, чорвачилик маҳсулотлари сотиш йиллик планини ҳам муддатидан илгари анча ошириб бажардилар.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган райком секретари ўртоқ Мажидов ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар ана шулар ҳақида гапириш билан бирга, йўл қўйилган камчиликларни ҳам конкрет мисолларда қайд қилиб ўтдилар, асосий эътиборни ҳосилдорликни ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш масаласига қаратдилар.

Конференцияда айрим колхозлар ва совхозларнинг ҳосилдорликни анча камайтириб юборганликларига шу хўжаликлар раҳбарларининг деҳқончилик маданиятини ошириш, прогрессив усулларни кенг қўлланиш ва механизациядан фойдаланишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермасликлари, шунингдек уруғлик жамғариш ва уни саралашга масъулиятсизлик билан қараётганликлари сабаб бўлаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Бунинг натижасида райондаги 17 колхоздан 4 таси картошка, 12 таси сабзавот маҳсулотлари етиштириш планини бажармади, «Назарбек», «Бўзсув» ва «Келес» совхозларида гектаридан 6 — 7 тоннадан картошка, 9 — 10 тоннадан сабзавот ҳосили етиштирилган.

Бу йил район бўйича 1000 гектар ердаги картошкани квадрат-уялаб экиш планлаштирилган эди. Шундан фақат 450 гектари, сабзавот экинларининг фақат 10 проценти квадрат-уялаб жойлаштирилди. Ваҳоланки, Карл Маркс номли, Охунбобоев номли, Киров номли, «Гулистон» ва Хрушчев номли колхозларда картошка квадрат-уялаб экилган майдонлардан 18-26 тоннага етказиб ҳосил олинди ва ҳар гектар ерга 50 — 60 меҳнат куни кам сарфланди.

Конференцияда боғдорчилик ва узумчиликдан кам ҳосил олинаётганлиги ҳақида ҳам гап бўлди. Район колхозларида ҳар гектар токзордан пландаги 79 центнер ўрнига 42 центнердан узум ҳосили олинган.

Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. Абдуллаев ўз нутқини артель аъзолари сабзавот, картошка ва полиз экинларидан юқори ҳосил етиштиришга, чорвачилик маҳсулдорлигини оширишга қандай қилиб эришганликларига бағишлади.

— Биз, — деди у, — юқори ҳосил етиштиришга, аввало барча экин майдонларини кузда сифатли шудгор қилиш, уруғлик фондини ғамлаб ва саралаб қўйиш, ҳар бир гектар ерга етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғит солиш, ниҳоят, экинларни агротехника қоидалари асосида парвариш қилиш ва механизациядан унумли фойдаланиш туфайли эришмоқдамиз. Квадрат-уялаб экилган майдонларнинг гектаридан 26 тоннадан картошка, 40 тоннадан карам, 31 тоннадан помидор ҳосили олинганлигининг сири ҳам худди шунда.

Сўнгра ўртоқ Абдуллаев картошка ва сабзавот экишга мосланган механизмлар яратиш, сув танқислигини бартараф қилиш, азалдан фойдаланилмаётган тепаликларга сув чиқариб, экинзорларга айлантириш учун колхозларни насос билан таъминлашни талаб қилди.

Районда қолоқ колхоз, совхозлар, бўлим ва бригадалар мавжуд. Уларни юқори ҳосил етиштирувчи хўжаликлар қаторига етказиш учун илғорлар тажрибаси кенг пропаганда қилинмаётир. Совхозларни сув билан таъминлаш ҳамон мушкул масала бўлиб қолмоқда. Чорва молларини бўрдоқига боқиш қониқарсиз аҳволда. Район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи Қўзиев, «Бўзсув» совхози партия ташкилотининг секретари Орипов, «Назарбек» совхозининг директори Турсунов ўртоқлар ана шу ҳақда гапирдилар.

Келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаш масаласи конференция делегатларининг диққат марказида турди. Делегатлар кузги-қишки тадбирлар суст амалга оширилаётганлигини кўрсатдилар. Кўпгина колхозларда парник хўжалиги тайёр ҳолга келтирилмаган, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ва ариқ-зовурларни тозалашга киришилмаган, кузги шудгорлаш тамомланмаган.

Докладда ва сўзга чиққан делегатларнинг нутқларида партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар соҳасида йўл қўйилган камчиликлар кўрсатиб ўтилди.

* * *

Район партия комитетининг пленумида райком секретарлари қилиб Ғ. Ғ. Мажидов, Г. В. Харченко ва М. Ражабова ўртоқлар сайландилар.

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ

Бу йил район меҳнаткашлари пахта ҳосилини ўтган йилга нисбатан ҳар гектар ерга 5,3 центнердан ошириб, давлат планини 103,5 процент бажардилар. Луб экинлари ҳосили ҳар гектар ердан 11 центнер ошди ва давлат плани 136,5 процент қилиб адо этилди. Давлатга ғалла, чорвачилик маҳсулотлари, пилла сотиш планлари ҳам ошириб бажарилди.

— Районимиздаги хўжаликлар бир меёрда ривожланганида ва колхозларнинг анчагина қисми иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлмаганида янада кўпроқ муваффақиятлар қўлга киритилган бўлур эди, — деди ҳисобот доклади қилган райком секретари ўртоқ Иброҳимов. — Районимиз давлатга пахта сотиш планини анча ошириб бажарган бўлса ҳам, бироқ ўз устига олган социалистик мажбуриятларини бажаришни уддалай олмади. Чунки 9 та пахтакор колхоздан 3 таси ҳатто планларини ҳам бажармади ва давлатдан 810 тонна пахта қарздор бўлиб қолди. Луб экинлари экувчи 8 та колхоздан 5 таси жут-каноп ҳосилини районда ўртача етиштирилган миқдордан кам топширди.

Музокараларда сўзга чиққан «Правда» колхозининг раиси ўртоқ И. А. Цой районнинг айрим колхозларида пахта ҳосилдорлиги йилдан-йилга камайиб бораётганлигини конкрет фактларда кўрсатди, «Ленинизм» колхози бу йил пахта ҳосилини ўтган йилларга нисбатан 7 — 8 центнер камайтириб юборди. «Меҳнат бирлик» колхози давлатга ҳар гектар ердан фақатгина 12 центнердан пахта топширди, Жданов номли колхоз эса ҳар гектар ердан 7 центнердан пахта ҳосили олиб, ўтган йиллардагига қараганда давлатга 2—2,5 баравар кам пахта берди. Бунинг асосий сабаби район партия комитетининг секретарлари ва райком бюро аъзоларининг қолоқ колхозларда кам бўлишлари, борганларида ҳам қолоқликнинг сабабларини чуқур ўрганмай, юзаки раҳбарлик қилганликларидадир.

Делегат Хван Ман-гин ўз нутқида район партия комитетининг иқтисодий жиҳатдан қолоқ колхозларни кадрлар билан мустаҳкамлашда нотўғри йўл тутганлигини, раҳбар ходимларни асоссиз равишда тез-тез алмаштириб турганлигини қаттиқ танқид қилди.

Масалан, Жданов номли колхозда қисқа вақт ичида 8 раис алмаштирилди. Ленин номли ва Чкалов номли колхозларни чўктириб қўйган ўртоқ Сафаровни район партия комитетининг бу колхозга раис қилиб тавсия этгани ҳаммани ажаблантирди. Ёки «Ленинизм» колхозини олайлик. Бу хўжалик ўртоқ Тожибоев раис бўлган даврда ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта ҳосили олар эди. Ҳозир эса 22 центнерга тушиб қолди. Ўртоқ Тожибоевни биз яхши ташкилотчи, камтар ва принципиал ходим деб танимиз. Бироқ район партия комитетининг секретарларига унинг ана шу фазилати ёқмади шекилли, у колхозга раҳбарлик қилиш ишидан четлаштириб қўйилди.

Д. А. Ким ва музокарада сўзлаган бошқа делегатлар шу нарсани таъкидлаб кўрсатдиларки, юзаки қараганда районда ишлар гуё яхши бораётир. Қолоқ колхозларнинг сони анча камайгандай бўлиб кўринади. Бироқ бу, қолоқ колхозларни илғор колхозлар билан бирлаштириш ҳисобига юз берганини ким инкор қила олади?

Музокараларда сўзлаган делегатлардан Секеров, Шералиев, Усмонов, Йўлдошев, Султонова, Холматов ўртоқлар оммавий-сиёсий ишларнинг савиясини кўтариш, меҳнаткашларни ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва интернационализм руҳида тарбиялашга эътиборни кучайтириш, колхоз қишлоқларини ободонлаштириш, соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш, чорвачилик, токчилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида гапирдилар.

* * *

Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида райком секретарлари қилиб М. В. Ким, А. Б. Ивасенко ва Т. Ризаев ўртоқлар сайландилар.

Г. АЛЬМУҲАМЕДОВ

„БУ—АЖОЙИБ ҒАЛАБА“

Рязань области, Шилово районидаги Киров номли колхоз аъзолари КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга хат юбордилар. Улар бу хатда ўз муваффақиятлари билан ўртоқлашадилар, келгуси планлари ҳақида ёзадилар.

Рязань хотин-қизлари вакиллари Кремлда қабул қилинганда Киров номли колхоз раиси А. И. Ефремова бу йил колхоз гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақиятли бажаради, деб колхозчилар номидан КПСС Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини, Н. С. Хрушчевни ишонтирган эди.

Рязань области, Шилово районидаги Киров номли колхоз аъзоларининг Н. С. ХРУШЧЕВга хати

<>

Колхозчилар Н. С. Хрушчевга юборган хатларида ўз ваъдаларини шараф билан бажарганликларини маълум қиладилар. Киров номли колхоз бу йил давлатга 420 тонна, яъни ўтган йилдагига нисбатан 4,5 баравар кўпроқ ва 1953 йилдагига нисбатан 16 баравардан ҳам кўп гўшт сотди. Бу ерда ярокли ерларнинг ҳар 100 гектарига ҳозирдаёқ 173 центнердан гўшт ва 346 центнердан сут етиштирилди.

Колхозчилар келгуси йилда ярокли ерларнинг ҳар юз гектарига камида 200 центнердан гўшт ва 500 центнердан сут етиштириш мажбуриятини оладилар.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев колхозчиларга ёзган жавоб хатида, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети сизларни чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятларингизни бажаришингиз билан қизгин табриклайдилар, деб ёзади.

— Бу — ажойиб ғалаба, — деб ёзади Н. С. Хрушчев. (ТАСС).

КПСС МК ПЛЕНУМИ шарафига

☆

Шудгорлаш илғорларига кўчма Қизил байроқ берилди

Ўзбекистон КП Тошкент область Комитети ва область ижроия комитети ерларни шудгор қилиш бўйича районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 10 декабрдан 15 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди: **Гулистон районига** (район партия комитетининг секретари **Унибоев**, район ижроия комитетининг раиси **Усмонов**, қишлоқ хўжалиги бўйича район инспекциясининг бошлиғи **Сутюшев** ўртоқлар). Бу район шудгорлаш планини 92,5 процент бажарган. Ўтган беш кунликда 6636 гектар ер шудгор қилинган. Бу, йиллик планнинг 20,8 процентини ташкил этади. Кўчма Қизил байроқ Ўрта Чирчиқ районидан олиб берилди. Шунингдек, кўчма Қизил байроқ Бўка районидаги **«Бўка» совхозига** берилди (директори **Ботиров**, партия ташкилотининг секретари **Акимбоев**, ишчилар комитетининг раиси **Бекберганов** ўртоқлар). Бу совхоз бўйича ерларни шудгорлаш плани 118,4 процент бажарилган. Ўтган беш кун ичида 31 процент ўсишга эришилган. Байроқ 2-«Далварзин» совхозидан олиб берилди.

Шудгорлашни яхши ташкил этишда қуйидагиларнинг яхши ишлаганликлари қайд қилинди: Бекобод райони (район партия комитетининг секретари Хуснутдинов, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, қишлоқ хўжалиги бўйича район инспекциясининг бошлиғи Қозоқбоев ўртоқлар) ўтган беш кунликда 20,4 процент ва «Оққўрғон» совхози (директори Акрамов, партия ташкилотининг секретари Бердиев, ишчилар комитетининг раиси Бобин ўртоқлар) 15,24 процент ўсишга эришган.

Ерларни шудгор қилишда намуна кўрсатиб ишлаган тракторчиларни, механикларни, агрономларни ва бошқа ишчиларни мукофотлаш учун Гулистон районига 3 минг сўм ва «Бўка» совхозига 2 минг сўм пул ажратилди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1959 ЙИЛ 17 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Шаҳарлар ва районларнинг номи	Топшириқнинг бажарилиши	Бир кунлик ўсиш
Оҳангарон	193	—
Бўстонлиқ	123,1	—
Қорасув	109,3	—
Юқори Чирчиқ	107,7	—
Олмалиқ	105,4	—
Гулистон	99,8	3,5
Калинин	96,2	—
Қуйи Чирчиқ	96,1	—
Ўрта Чирчиқ	95,2	2,6
Оржоникидзе	93,9	1,4
Бекобод	93,0	0,2
Боёвут	90,5	4,3
Бўка	86,2	4,2
Сирдарё	83,5	0,4
Оққўрғон	80,4	2,6
Янгийўл	77,0	1,4
Пискент	76,5	1,2
Чиноз	70,4	2,0
Янгиер	58,0	—

Кузги-қишки дала ишларини муваффақиятли ўтказайлик!

Звено бошлиғи Ҳожимуродов трактор янгигина шудгор қилиб кетган ерларни кўздан кечираркан хурсанд бўлди. Ёш бўлса ҳам ғайратли экан, отасига раҳмат деди, — звено бошлиғи хурсандлик билан. Шу пайт звено бошлиғининг мақтовига сазовор бўлган тракторчи Муродовнинг ўзи ҳам етиб келди.

— Бу картани кечгача қўлдан чиқарасизми, — деди Ҳожимуродов агрегатига сув қуяётган тракторчига мурожаат қилиб.

— Хотиржам бўлинг, сиз айтгандек бўлади, — жавоб берди механизатор.

Ҳожимуродов ёш механизаторга яна нималар тўғрисидадир топшириқ берди (чапдан биринчи сурат). Сўнгра ариқ-зовур тозалаётган колхозчилар томонга йўл олди.

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзолари шудгорлашни сифатли ўтказиб мўл ҳосилга пухта замин ҳозирламоқдалар. Бунда механизатор Р. Муродовнинг хизмати катта бўлмоқда. У кунига 8-10 гектар ерни (иккинчи сурат)да сифатли шудгор қилаётир.

С. Бажин фотолари.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Бу ишлар ҳам эътибордан четда қолмасин

Орденли областимиз илғор районларининг меҳнаткашлари бу йил қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш, келгуси йилда пахта ва қишлоқ хўжалигининг бошқа экинларидан янада мўл ҳосил етиштириш мақсадида зарур тадбирларни изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Шудгорлаш, далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш ишлари кенг авж олдирилмоқда. Қишлоқ хўжалиги сертармоқ ҳисобланган Юқори Чирчиқ райони колхозчилари барча ер майдонларини муддатидан илгари етарли чуқурликда шудгор қилиб қўйдилар. Аҳолининг картошка ва сабзавот маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлашда муҳим ўрин тутган Калинин районида ҳам шудгорлаш юз процент бажарилди. Гулистон, Қуйи Чирчиқ районлари меҳнаткашлари ҳам бу соҳада дуруст натижаларни қўлга киритмоқдалар. Улар шудгорлашни эрта тамомлаш билан бирга ҳосилдорликни оширишда зарур омиллардан бири бўлган далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишига ҳам катта эътибор бераяптилар.

Қишки дала ишлари амалга оширилаётган бир пайтда қўшимча суғориш, ерларнинг шўрини ювиш каби шу кеча-кундузнинг энг муҳим вазифалари ҳам диққат марказимизда туриши керак. Айниқса, Мирзачўл воҳаси ерлари шароитида бундай тадбирларнинг белгиланиши пахта ҳосилдорлигини оширишда катта аҳамиятга эгадир. Пахта майдонлари ер шароитига қараб қўшимча суғорилган тақдирда ерда узоқ вақт нам сақланади, тупроқнинг структураси яхшиланади. Ернинг шўрини ювиш ҳам ана шундай ижобий натижалар беради. Бунга яхши тушунган Сирдарё районининг илғор хўжаликлари деҳқонлари ерларни қўшимча суғориш ва унинг шўрини ювиш ишига ҳозирдан бошлабоқ астойдил киришдилар. Район бўйича шу кунгача бир ярим минг гектардан ортиқ пахта майдонининг шўри ювилиб бўлди.

Боёвут районидаги 1-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Тилов Абдалиев бошлиқ бригада аъзолари ҳар йили ҳам пахта майдонларини қўшимча суғориш ва унинг шўрини ювишга алоҳида аҳамият бериб келмоқдалар. Шунинг учун ҳам бу бригадада ҳосилдорлик йилдан-йилга ошаяпти. Бу йил 215 гектар ернинг ҳар гектаридан қарийб 32 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олган бригада аъзолари шу кунгача барча пахта майдонларини сифатли шудгорлаш билан бирга қўшимча суғоришни ва ернинг шўрини ювишни тамомладилар.

Бироқ, Мирзачўл воҳасидаги бир қатор районларнинг колхоз ва совхозларида агротехниканинг бу зарур тадбирларини амалга оширищ ишига етарли аҳамият берилмасдан келинмоқда. Афтидан бу хўжаликларнинг раҳбарлари ҳали вақт эрта, улгирамиз, деган хомхаёл билан юрган бўлсалар керак. Темирни қизиғида бос, дейди халқимиз. Шунинг учун ҳам улар шу кеча-кундузнинг ғаниммат фурсатидан фойдаланиб қўшимча суғориш ва ернинг шўрини ювиш ишларини кучайтириб юборишлари зарур.

Боёвут районида 7 минг 400 гектар ўрнига ҳозиргина 953 гектар ерга яхоб берилибди, ернинг шўрини ювиш плани эса 6, 7 процент бажарилибди, холос. Бекобод райони колхоз ва совхозларида эса бу ишга ҳали мутлақо киришилгани йўқ. Қўшимча суғориш ва ернинг шўрини ювиш энг зарур бўлган Гулистон районида эса аҳвол айниқса ачинарли. Бу районда 15500 ўрнига фақат 2956 гектар ернинг шўри ювилган. Бир гектар ерга ҳам ҳалигача яхоб суви берилмаган.

Мирзачўл воҳасидаги районларнинг раҳбарлари ҳосилдорликни оширишда энг муҳим омиллардан бўлган ана шу соҳага эътиборни кучайтиришлари, бу ишга етарли куч ва техникани сафарбар этишлари, шундай қилиб йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф қилишлари керак.

Мусобақа авж олдирилди

Пискент районидаги Тельман номли колхоз аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 34,2 центнердан ҳосил топшириб, катта ютуқларни қўлга киритдилар. Колхозчилар келаси йилда ҳам янада юқори кўрсаткичга эришиш учун дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар.

Пахта йиғим-терими тугалланган дастлабки кунларданоқ шудгорлашга катта эътибор берилди. Дала ишлари конвейер усулда ташкил этилди. Натижада колхоз шудгорлашни эрта тугаллади. 600 гектар чигит экиладиган ернинг ҳаммаси зарур чуқурликда маҳаллий ва минерал ўғит солиниб, сифатли шудгор қилинди.

Шу кунларда ҳам бу ерда иш қизғин бораётир. Далага кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда. Кунига 70-80 тонна ўғит тайёрланмоқда.

Бригадалараро социалистик мусобақа авж олдирилган. Бу мусобақада ҳар гектар ердан 67 центнердан ошириб пахта топширган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳакимполвон Қодиров бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқдалар. Бу бригадада экин майдони аллақачоноқ шудгор қилиниб, келгуси йилга тахт қилиб қўйилган. Шунингдек, бошқа қишки ишлар ҳам сифатли бажарилди.

Тельман номли колхоз механизаторлари, колхозчилар келгуси йил тараддудини кун сайин кучайтирмоқдалар.

М. САМАДОВ.

Комсомоллар авангард

Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида дала ишлари намунали ўтказилмоқда. Бунда колхоз комсомоллари авангард бўлмоқдалар.

Яқинда колхозда ўрта мактабни тамомлаган комсомол-ёшлардан иборат зарбдор бригада ташкил этилди. Бригадага колхоз комсомол ташкилотининг секретари А. Рихсиев ҳамда Б. Холметов ўртоқлар раҳбарлик қилмоқдалар.

Ёшлар дастлабки кунларданоқ ишни қизитиб юбордилар. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш авж олдирилди. Ҳар бир комсомол, бригада аъзоси ўзига берилган топшириқни ортиғи билан бажараётир. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти келгуси йил мўл ҳосилига пухта замин яратиш учун ана шу сингари зарур тадбирларни амалга ошираётир.

А. ЙЎЛДОШЕВ.

Бригада миллионер бўлиб қолди

Ленин номли колхозда ҳосилдорликни йил сайин ошириб, пахтадан мўл ҳосил етиштираётган илғор бригадалар кўп. Коммунист ўртоқ Сақловолди Анорқулов ана шундай бригадаларнинг бирига бошчилик қилмоқда.

Бригада аъзолари бу йил 150 гектар ерга чигит экган эдилар. Пахтакорлар эрта кўкламдан бошлаб механизацияга таянганлари ҳолда фидокорона меҳнат қилдилар. Чигит ернинг табиий намига бир текис ундириб олингандан кейин ғўза парваришига киришилди. Бунда ҳам механизациядан унумли фойдаланилди. Асосий майдонларда ғўза кетмонсиз парвариш қилинди.

Бригада аъзолари ҳамма майдонларда ғўзаларнинг нормал қалинлигини таъминладилар. Ҳар қайси картанинг талабига қараб суғориш, озиқлантириш ишларини ўтказдилар. Натижада 150 гектар ернинг ҳаммасида мўл ҳосил етиштирилди. 30 августдан пахта терими бошланди.

Дастлаб ҳар гектар ер ҳисобига 27 центнердан пахта тайёрлаш планлаштирилган эди. Ҳосил анча мўл бўлганлиги сабабли бригада аъзолари ҳосилдорликни камида 40 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар. Йиғим-теримга уюшқоқлик билан киришилганлиги, ҳар бир теримчи ва механизаторнинг тер тўкиб ишлаганлиги сабабли пахта тайёрлаш йиллик плани 10 октябрда бажарилди. Ўша кунгача 400 тонна биринчи сорт пахта тайёрланиб давлатга сотилди.

План бажарилгандан кейин пахтакорлар пахта теримини яна ҳам кучайтирдилар. 31 октябргача ҳар гектар ер ҳисобига 40 центнердан пахта тайёрланди. Бу ишга айниқса, ўртоқ Мирзаев бошлиқ звено аъзолари катта ҳисса қўшдилар. Улар ўзларига биркитилган пахта майдонининг ҳар гектаридан 31 октябргача 50 центнердан ҳосил кўтардилар. Ҳозирги кунгача звено ҳар гектар ердан салкам 60 центнердан «оқ олтин» йиғиб олди.

Бригадада 35 гектар ер машина теримига ажратилган эди. Механизаторлардан Рустамов, Маматқулов ўртоқлар «ХВС — 1,2» ва «СХМ—48М» машиналари билан бу майдондаги пахтани териб бердилар. Пахта теримида Болтабоева, Маҳмудова, Ражабова, Пўлатжонова сингари теримчилар, айниқса унумли меҳнат қилдилар. Улар шу кунгача 12—15 тоннадан пахта териб хирмонга тўкдилар.

Коммунист бошлиқ бригада шу кунгача ҳар гектар ер ҳисобига салкам 45 центнердан ҳосил тайёрлади. Бу пахта эвазига колхоз давлатдан 2 миллион сўмдан ортиқроқ пул олди. Бригада аъзолари пахтачиликда механизациядан унумли фойдаланиб, сарф-харажатларни анча камайтирдилар. Пахтанинг таннархи ўтган йилдагига қараганда анча арзонлашди. Мана шулар ҳисобга олинганда бригада аъзолари учун тақсимланадиган нақд пулнинг ўзи жуда катта суммани ташкил қилади.

Шу кунларда бригадада келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирланмоқда. Кўраги узилиб, ғўзапояси йиғиб олинган карталар пешма-пеш шудгор қилинаётир.

Пахтакорлар ерларни кузда шудгорлаб қўйишнинг фойдаси катта эканини ўтган йилги иш тажрибаларидан синаб кўрдилар. Бу йил ҳам ҳайдаш олдидан ер ўғитланаётир. Шунингдек, ўтган йили айрим ерларда ғўзапоя юлиб олинмай шудгорлаш ўтказилганда бундай ерларда ҳосилдорлик анча ортди. Шунинг учун бригадада ғўзапояси пастроқ карталарда шудгорлаш ишлари ўтган йилги тажрибалар асосида ўтказилаётир. Бу биринчидан, ғўзапояни йиғиб олиш учун ортиқча меҳнат сарф қилинмаслигини таъминлайди. Иккинчидан, ер семиради. Келгуси йил ҳосил яна ҳам мўл бўлади.

Колхознинг Ғанишер Юнусов, Кўпайсин Муҳитдинов, Муҳаммадин Орипов, Акбарали Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам пахтадан мўл ҳосил олинди. Бу бригадалар орасида бир йиллик даромади 1 миллион сўмдан кам бўлганлари топилмайди. Жуда кўп тажрибали пахтакорларнинг, илғор бригадаларнинг ҳосилдорликни кескин ошириш учун қатъий кураш олиб борганликлари сабабли колхознинг 2650 гектар майдонида пахтадан ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирилди. 750 гектар пахта майдонига эга бўлган марказий участкада ҳозиргача ҳар гектар ер ҳисобига 40 центнердан ҳосил тайёрланди.

Гулистон районидаги бу гигант хўжаликнинг ўртоқ Сақловолди Анорқулов бошлиқ бригада аъзолари келгуси йилда ҳосилдорликни 50 центнерга кўтаришга қарор қилиб қўйдилар. Ҳозир ана шу мақсадда қишки ишлар амалга оширилаётир. Шудгорлаб қўйилган майдонларда ернинг шўри ювилмоқда. Бу ишда Маҳмудов, Мирзаев, Табиев сингари тажрибали пахтакорлар актив қатнашмоқдалар.

П. П. ЯЗИКОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Депутат ҳисоб берди

Тошкент тепловоз депосининг қизил бурчаги бугун одатдан ташқари гавжум. Машинистлар ва уларнинг ёрдамчилари, инженер ва техниклар, ремонтчилар ва уй хўжалик иши билан шуғулланувчи хотин-қизлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тошкент темир йўлининг бошлиғи ўртоқ А. Қодировнинг ҳисобини эшитиш учун тўпланган эдилар.

Йиғилишга раислик қилувчи тепловоз депоси партия бюросининг секретари ўртоқ Луҳманов доклад учун депутат Қодировга сўз беради.

Ўртоқ Қодиров республикамиз меҳнаткашларининг халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятларини батафсил гапириб берди.

Тошкент темир йўл магистралининг коллективи республикамизнинг барча меҳнаткашлари билан биргаликда КПСС Марказий Комитети Пленуми шарафига ўн бир ойлик давлат планини муддатидан илгари бажарди. Пландан ташқари бирнеча юз минг тонна юк ташилди. Вагонларнинг обороти тезлаштирилди, локомотивларнинг ўртача суткалик қатнови юзасидан берилган топшириқ ошириб бажарилди. Оғир юкли поездларда нормадагидан ташқари 14 миллион тоннадан ортиқ юк ташилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва юк ташишнинг таннархини камайтириш юзасидан берилган топшириқ ҳам ортиғи билан адо этилди.

Учинчи кварталнинг иш якунлари тўпланиб, Тошкент темир йўл транспортига СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи мукофоти берилди. Шунингдек, Тошкент тепловоз депоси темир йўл транспорти министрлиги ва темир йўл транспорти касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди, мусобақада биринчи ўринни эгаллади.

Депутат ўртоқ Қодиров сайловчилар наказларининг қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳам гапириб берди. Ленин район партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитетининг ёрдами билан Октябрь ўн йиллиги, Красновосточная, Мальков, Бакинская кўчаларига асфальт ётқизилди, кўпгина тор кўчаларга асфальтланган йўлкалар қилинди. Йилнинг охиригача Салдатенко кўчаси ободонлаштирилади. Октябрь ўн йиллиги кўчасида ҳаммом, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхонаси қурилиб фойдаланишга топширилди. Район ижроия комитети кўча ва тупикларнинг номларини, уйларнинг номерларини тартибга солди.

Бу йил Болгар огороди номи билан аталувчи массивда умумий майдони 2 минг 500 квадрат метр келадиган 11 та уй қурилди. Шу ерда йилнинг охиригача умумий майдони минг квадрат метрдан иборат 6 та уй битказилиб, фойдаланишга топширилади. 1960 йилда эса бу ерда 14 та тўрт қаватли турар-жой биноси қурилади. Шу посёлкани ободонлаштириш ишлари учун бу йил 400 минг сўм маблағ ажратилган.

Шунингдек, Ҳамза станциясида умумий майдони 2400 квадрат метрли ўнта уй қуриб битказилди. Йилнинг охиригача яна тўрт уй қурилади. 1960 йилда шу районда аҳолини етарли даражада сув билан таъминлай оладиган катта башня қурилади.

Район ижроия комитети 1960 йилда Лобачев кўчаси Ўш проезди ва бошқа кўча, тупикларга умумий майдони 12 минг квадрат метр ҳажмида асфальт ётқизишни планлаштирган.

Депутат ўртоқ Қодиров сайловчиларнинг кўпгина саволларига жавоб берди.

— Бу йил, — дейди Қодиров,— темир йўл транспорти министрлиги бизга ёрдам қилиб, темир йўлчилар учун қўшимча равишда яна 30 минг тонна кўмир берди. Бу кўмирнинг бир қисмини олдик. Қолган қисмини ҳам тезда оламиз.

Сайловчилар депутатнинг докладини қизғин муҳокама қилдилар. Сайловчилардан тепловоз депосининг машинисти ўртоқ Қорабоев кейинги йилларда темир йўл раҳбарлари, шу жумладан депутат ўртоқ Қодиров темир йўлчилар учун уй-жой қурилишини кенгайтиришга катта ёрдам берганлиги ҳақида гапирди.

Лекин районни ободонлаштириш ишларида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Масалан, Ракетная ва Дорожная кўчалари ҳозиргача асфальтлаштирилмаган. Водопровод ўтказилмаган. Сайловчилар депутатга бундан ташқари яна янги наказлар ҳам бердилар.

Депутат ўртоқ Қодиров сайловчиларнинг наказларини бажаришга сўз берди.

А. ПЎЛАТОВА.

КАТТА ДАРОМАД

Мирзачўл воҳасида жойлашган коллектив хўжаликларнинг аъзолари чўл ерларни ўзлаштириб боғистонга айлантирмоқдалар. Кейинги 3—4 йил ичида бу ерда боғ майдонлари 1,5 бараварга кенгайди. Эндиликда ўнлаб колхоз ўзининг мевазор боғига эгадир.

Сўнгги йиллар ичида Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозида пахтачилик билан бир қаторда боғдорчилик ҳам янги ерлар ҳисобига анча кенгайди. Бундан бир неча йил илгари колхоз Ўнг тармоқ канали ёнидаги қамишзор ердан 51 гектарини ўзлаштириб, ток, олма, анор кўчатларини экган эди. Колхозчилар мевали экинларни зўр бериб парвариш қилдилар. Боғдорчилик бригадаси ташкил этилди. Натижада ўтган йили кўп мевалар ҳосилга кирди. Янги боғ ҳисобидан колхоз 450 минг сўм даромад олди. Бу йил эса боғдан ўтган йилгидан кўпроқ даромад олинди. Колхозчиларнинг меҳнат кунига берилган узум, олмалардан ташқари қўшимча равишда 650 минг сўмлик маҳсулот сотилди.

Ўнлаб тонна узум, анор, беҳи республикамиз пойтахтига, Россия Федерациясининг йирик саноат шаҳарлари аҳолисига жўнатилди.

— Биз,— дейди тажрибали боғбон Жаъфархон Исоқов,— қиш кунларида ҳам мевали экинларни яхши парвариш қилиб, совуқдан нобуд бўлмаслиги учун барча чораларни кўрдик. Бригадамиз аъзолари келгуси йилда боғдорчиликдан камида 1,5 миллион сўм даромад қилишга қатъий бел боғлаганлар.

Чўл ерларни ўзлаштириб, кўплаб мевали боғлар барпо қилган райондаги Ленин номли, «Красная заря», Сталин номли колхозлар ҳам боғдорчиликдан катта даромад олмоқдалар.

М. ҒОЗИЕВ.

Турли касб эгалари

Моҳир медик ва тажрибали педагог

Тошкентдаги Охунбобоев номли республика медицина билим юртининг студентлари ва педагоглари коллективи моҳир медик ва тажрибали педагог Т. А. Сиротани ҳурмат қиладилар.

Тоби Абрамович узоқ йиллардан бери Ўзбекистонда медицина мутахассисларини етиштириш, халқ соғлиғини сақлаш каби шарафли ишга ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. 1919 йилда Петрограддан Тошкентга келган Т. А. Сирота Туркистон Давлат университетининг медицина факультетида ўқиб, уни 1921 йилда муваффақиятли равишда тамомлайди. 1922 йилдан бошлаб Тошкент медицина билим юртида ўқитувчилик қила бошлайди. Ўртоқ Сирота 37 йилдан бери ана шу билим юртида паталогик анатомия фанидан дарс бериб келмоқда. Ана шу давр ичида у 12 мингдан ортиқ медицина ходимига ўз фанининг асосларини ўргатди. Тоби Абрамович вақт-вақти билан республикамизнинг турли областларига, Қорақалпоғистон АССРга бориб, у жойларда ҳам соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш, ёш врачларнинг малакасини ошириш ишларига кўмаклашади.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, унвони, «Халқ соғлиғини сақлаш аълочиси» значогига сазовор бўлган ўртоқ Сирота айни вақтда Тошкент шаҳар 1-касалхонасида ҳам ишлаб, халқ соғлиғини сақлаш ишига ўз ҳиссасини қўшмоқда.

Қ. ТОШБОЕВ.

Янги китоблар

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

Н. МЎМИНОВ. — **«Советларнинг Ўзбекистонни саноатлаштириш учун кураши».** (1928—1932 йиллар. Тарих фанлари кандидати В. Я. Непомнин таҳрири остида), 109 бет, тиражи 5.000, баҳоси 1 сўм 40 тийин.

Авторлар коллективи — «Пахтачилик юзасидан бирлашган илмий сессия материаллари». 3 томликнинг 1-томи. 666 бет, тиражи 3.000, баҳоси 47 сўм.

Г. К. РЖЕВСКИЙ. — **«Пахтачиликда янги муваффақиятлар».** 98 бет, тиражи 10.000, баҳоси 1 сўм 65 тийин.

К. Л. БАЕВ, В. А. ШИШАКОВ. — **«Олам ҳақида бошланғич маълумотлар».** 130 бет, тиражи 3.000, баҳоси 2 сўм 60 тийин.

«Очерки истории коммунистических партии Туркестана, Бухары и Хорезма». 82 бет, тиражи 10.000, баҳоси 1 сўм.

Р. Б. ДАВИДОВ. — **«Сутчилик ишлари».** 174 бет, тиражи 5.000, баҳоси 2 сўм 85 тийин.

Колхоз обуначилари

Бўка районидаги «XXI партсъезд» колхозида 1960 йил учун газета ва журналларга обуна бўлиш қизғин давом этмоқда. Ҳозиргача колхозчилардан 70 киши 9804 сўмлик марказий, республика ва область газеталарига ёзилдилар. Коммунист Бойиров «Правда», «Известия», «Қизил Ўзбекистон», «Тошкент ҳақиқати» газеталарига, «Огонёк», «Коммунист», «Партия турмуши», «Китай» ва «Шарқ юлдузи» журналларига ёзилди. Колхозчилардан Абдикаримов, Ҳайтбоев, Тиллаева, Собиров ва Ҳамроевлар ҳам 400-500 сўмга турли газета ва журналларга якка тартибда ёзилиб, зўр уюшқоқлик кўрсатдилар.

«Ленинобод» колхозининг аъзолари эса 11.000 сўм миқдорида турли газета ва журналларга обуна бўлдилар.

Шунингдек, райондаги Навоий номли мактабнинг ўқитувчилар коллективи ва ўқувчилари ҳам 2200 сўмга турли газета ва журналларга обуна бўлдилар.

Я. ИСМАТОВ.

Педагог—олимларнинг асарлари

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг олимлари кейинги 2—8 йил ичида актуал темалардаги бир қанча илмий асарларни яратдилар. Бу асарларнинг бир қисми босиб чиқарилиб, кенг жамоатчилик муҳокамасига тақдим этилди.

Институт ўқитувчиси Ҳамид Иноятовнинг «Ўзбекистонда Октябрь революцияси» деган монографияси Москвадаги Давлат сиёсий адабиёт нашриёти томонидан босиб чиқарилди. Бу асар ўзининг фактларга бойлиги, назарий жиҳатдан пишиқ ва пухталиги билан тарихчиларнинг юксак баҳосига сазовор бўлган.

Шунингдек, тарихчилардан профессор Яҳё Ғуломовнинг «Хоразмнинг суғорилиш тарихи» деган монографияси, доцент Ш. Абдуллаевнинг «Ўзбекистон халқларининг ўтмишдаги мавжуд тенгсизлигини тугатиш тарихидан (1921—1925 йиллар)» сарлавҳали асари ҳам диққатга сазовордир.

О. САИДАМИНОВ.

Мактаблардан дараклар

Янгийўл районидаги 14-мактабнинг ҳамма синфларида машғулотлар бир сменада олиб бориладиган бўлди. Бунинг учун 4 та қўшимча хона қурилди. Янги хоналар доска, стол ва бошқа инвентарлар билан таъминланди. Бу ишда ёш дурадгорлар жонбозлик кўрсатдилар.

Р. Азимов.

* * *

Тошкент шаҳридаги 26-мактаб ўқувчилари учун 7 та тикув машинаси сотиб олинди. Мактабда бичиш, тикиш, уй ишлари каби дарслар ўтилмоқда. Бунинг учун махсус устахоналар ташкил этилган.

* * *

У. Дўстонов.

Чиноз районидаги собиқ Октябрь район партия комитетининг икки қаватли биноси янги мактаб-интернатга берилди. 80 ўқувчига мўлжаллаб жиҳозланган бу янги мактаб-интернатда таълим-тарбия ишлари бошланиб кетди.

А. Абдураҳмонов.

* * *

Тошкентдаги 64-мактаб ҳузуридаги—ота-оналар комитетининг ташаббуси билан узайтирилган кун группалари ташкил қилинган. Биринчи сменадаги болалар ўқишдан кейин, иккинчи сменадаги ўқувчилар эса дарс бошлангунча мактабда бўлиб, бўш вақтларида фойдали машғулотлар билан шуғулланадилар. Бу ерда педагоглар раҳбарлигида уйга берилган топшириқларни бажариш, турли ўйинлар билан шуғулланиш, газета ва журналларнинг янги сонлари билан танишиш, қизиқарли китоблар ўқиш учун ҳамма шароитлар бор.

Э. Мамажонова.

* * *

Гулистон районидаги «Ленинизм» колхози правлениеси Калинин номли етти йиллик, Навоий номли бошланғич мактабларини бир сменага ўтказиш учун 11 хоналик мактаб қуриб берди. Ҳар иккала мактабда машғулотлар бир сменада олиб борилмоқда.

Э. Туркменов.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„Қўполлик ва ҳурматсизлик“

Редакциямизга келган хатларнинг бирида Тошкент ресторанлар трестига қарашли «Шарқ» ресторанининг Максим Горький номли маданият ва истироҳат паркидаги филиалининг айрим ходимлари совет савдоси қоидаларини бузаётгани, хўрандаларга қўпол муомалада бўлишаётгани тўғрисида ёзилган эди.

Ресторан директори ўртоқ Пўлатовнинг редакцияга маълум қилишича, хабарда келтирилган фактлар текширишда тўла тасдиқланган. Официанткалар Зиганшина ва Тверская, кассир Дмитриевалар вазифаларидан бўшатилган. Текшириш натижалари ресторан ходимларининг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, келгусида бундай нуқсонларга йўл қўймаслик ва хўрандаларга хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан амалий тадбирлар белгиланган.

Тошкент янгиликлари

Чет мамлакатлар закази бажарилди

Тошкент Халқ хўжалиги кенгашига қарашли саноат корхоналари етти йилликнинг биринчи йилини юқори кўрсаткичлар билан якунладилар. Областимиз саноат корхоналарининг деярли кўпчилиги чет эл заказлари бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш планини ҳам бажардилар.

Сўнгги кунларда «Таштрансмаш», «Ташсельмаш» ва «Узбекхлопкомаш» заводларида тайёрланган маҳсулотлар Греция, Бирма, Ироқ, Афғонистон каби мамлакатларга жўнатилди. Тошкент тўқимачилик комбинати Афғонистонга жуда кўп миқдорда ип-газламалар юборди. Шунингдек, «Узбексельмаш», «Чирчиксельмаш», «Карборунд» ва «Абразив» заводлари ҳамда Чирчиқ электрокимё комбинати Халқ Демократияси мамлакатларига экспорт қилинадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини шараф билан бажардилар.

Областимиз саноат корхоналарининг маҳсулотлари 40 га яқин мамлакатга экспорт қилинаётир. Ўз навбатида айрим Халқ Демократияси мамлакатларидан зарур асбоб-ускуналар импорт қилиб турилади. Шу йилнинг 8 ойи ичида импорт бўйича 15 миллион сўмлик турли маҳсулот олинди. Янги қурилаётган Оҳангарон цемент заводига ГДР дан 8 миллион сўмлик асбоб-ускуна келтирилди.

Йирик кўн комбинати

Тошкентда кўн корхоналари комбинати қурилиши бошланди. Бу комбинатда бешта завод ва чармларни бичадиган ҳамда қалин терини кесадиган марказий цех барпо этилади. Бу цех Тошкент иқтисодий-маъмурий районининг пойафзал корхоналарига хизмат қилади.

Комбинат корхоналари ичида сунъий чарм ишлаб чиқарувчи механизациялашган завод йирик объектлардан ҳисобланади. Бу завод учун хомашё сифатида пахта чиқиндиларидан фойдаланилади. Корхона бир йилда бир миллион квадрат-метр сунъий чарм ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади.

Ҳозир комбинат қурилиши бошлаб юборилди. Темир-бетон конструкциялари ишлайдиган полигон қурилиш учун маҳсулот бера бошлади. Бинокорлар биринчи ишлаб чиқариш корпусини тиклашга киришдилар.

Мазкур комбинат 1965 йилда битказилиб фойдаланишга топширилади. Комбинатда тайёрланадиган кўн маҳсулотлари Тошкент Халқ хўжалик кенгаши корхоналарига қарашли фабрикаларда ҳар йили 12 миллион жуфтдан ортиқ пойафзал ишлаб чиқариш имконини беради.

ЯНГИ МАРШРУТ

Тошкент трамвай-троллейбус тресги йўловчиларга қулайлик яратиш мақсадида 6-троллейбус йўлини Қорасарой кўчасидаги пиллакашлик фабрикасигача олиб боришга қарор қилди. Ҳозир кўчага сим-ёғочлар ўрнатилиб, электр симлари тортилаётир. Троллейбус толь фабрикаси ёнидан айланиб қайтади.

Бу янги маршрутдаги троллейбус 1960 йилнинг январь ойидан аҳолига хизмат қила бошлайди.

Янги йил байрами яқинлашиб келмоқда. Шу муносабат билан пойтахтимиз савдо ташкилотлари арча ва арча безаклари, шунингдек болалар учун хилма-хил ўйинчоқлар билан савдо қилишни қизитиб юбордилар. Суратда: 1-«Ташпромторг»га қарашли 99-махсус ўйинчоқлар магазинида арча безаклари билан савдо қилинмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

Қардош халқнинг санъати

17 декабрда Ўзбекистон Журналистлар союзининг Тошкент шаҳар бўлимида Тожикистон киносанъати арбобларининг фестивалга келган делегацияси аъзолари билан матбуот конференцияси ўтказилди.

Делегация раҳбари, «Тожикфильм» студиясининг директори Н. Исломов журналистларни машҳур тожик киноартистларидан Д. Қосимова ва М. Орипов билан таништириб, бу ерда тўпланганларга фестивалнинг бориши ҳақида, студия коллективининг ижодий планлари тўғрисида сўзлаб берди.

Киноартист М, Орипов матбуот конференцияси қатнашчиларига тожик поэзияси классикларининг бир қанча ўлмас асарларини ўқиб берди.

Тожикистон киносанъати арбобларининг Ўзбекистон журналистлари билан учрашуви самимий, дўстона вазиятда ўтди. 17 декабрь кечқурун Тожикистон ва Ўзбекистон кино усталарининг ижодий учрашуви бўлди.

Тожикистон киноасарлари фестивали Бухоро ва Самарқанд шаҳарларида давом эттирилади. (ЎзТАГ).

Суратда: Октябрь районидаги Маданият уйининг бадиий ҳаваскорларидан Алфия Алиева «Пилла» рақсини ижро этмоқда, доирада Маҳкам Ҳакимов жўр бўлмоқда.

С. Аҳмедов фотоси.

Автомат пахта териш машинасини бошқаради

Пахта териш бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг бир группа инженерлари пахта териш машинасини автоматик бошқариш учун мослама яратдилар. Автомат механикнинг иштирокисиз машинани эгатлар бўйлаб бошқариб боради. У бу ишни кишидан ҳам аниқ бажаради, Автоматик устройство механизмни ҳаракатга келтирувчи электрик импульсларнинг фиксациясига асосланган электр гидравлик кузатиш системаси бўйича ҳаракат қилади.

Маълумки, пахта териш машинаси ҳаракат қилаётган вақтда ғўза туплари ишчи аппаратининг тор оралиғидан ўтади. Бу, эгатларда пахтани механизация ёрдами билан териб олиш жараёнида машинани автоматик бошқаришда катта қийинчиликлар туғдирди. Механикнинг ишидаги энг оғир жараёнлардан бири бўлган бу операция унинг эътиборини мураккаб пахта териш механизми ҳаракатини қатъий назорат қилиб туришига халақит беради. Конструкторлар пахта териш машинасини автоматик бошқаришда бу томонни ҳам ҳисобга олдилар.

Автоматнинг тажриба нусхаси ХВС-1,2 пахта териш машинасига ўрнатилди ва у давлат махсус конструкторлик бюросининг тажриба майдонида синаб кўрилди.

(ЎзТАГ).

Икки ўғил, бир қиз

Сирдарё районидаги «Гулистон» совхозида яқинда қувончли хабар тарқалди: совхознинг 2-бўлими ишчиси Ҳайитой Албекова 2 ўғил, 1 қиз кўрди. Чақалоқлар ҳозир район касалхонасида соғлом ўсишмоқда. Уларнинг онаси Ҳайитой опа эса ўзини бардам ҳис қилмоқда. У ўзи ва эгизаклари атрофида парвона бўлаётган ҳамширалардан хурсанд.

М. ОРТИҚОВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИДА

Меҳнаткашларнинг манфаатларини кўзлаб

Яқинда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети шаҳар ва район Советлари ижроия комитетлари ҳамда уларнинг бўлим ва бошқармаларида раҳбар ходимларнинг гражданларни қабул қилиш тартиби ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Шаҳар ижроия комитети шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳамда уларнинг бўлим ва бошқармаларида раҳбар ходимларнинг гражданларни қабул қилишдаги мавжуд тартиб меҳнаткашларнинг талабига мутлақо жавоб бермаётганлигини кўрсатиб ўтди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети гражданларнинг ўз ишларига тегишли бўлган масалаларни ҳал қилиш учун имконият туғдириш мақсадида шаҳар ва район Советларида гражданларни қабул қилишнинг янги тартибини тасдиқлади.

Янги тартибга мувофиқ Тошкент шаҳар Советида ўз шахсий ишлари билан келган гражданлар ҳар куни қабул қилинади. Шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳ. Маърупов келувчиларни (чоршанба кунлари соат 2 дан 5 гача ва кеч соат 7 дан 9 гача), унинг ўринбосарлари: ўртоқ Ш. Исломов (сешанба кунлари соат 2 дан 6 гача ва кеч соат 7 дан 9 гача), ўртоқ П. И. Садименко (душанба кунлари соат 2 дан 6 гача ва кеч соат 7 дан 9 гача), ўртоқ С. А. Раҳматхўжаева (пайшанба кунлари соат 2 дан 6 гача ва кеч соат 7 дан 9 гача) қабул қиладилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари ўртоқ Қорахонов шанба кунлари соат 10 дан 1 гача ва кеч соат 3 дан 7 гача қабул қилади.

Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари ва уларнинг бўлим ҳамда бошқармаларида ҳам қабул қилишнинг янги тартиби жорий қилинди.

Шунингдек, Тошкент шаҳар ижроия комитети шаҳар ва район ижроия комитетларида меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқиш ва ҳал этишнинг аҳволини ҳам муҳокама қилди ҳамда меҳнаткашларнинг шикоят-аризаларини ҳисобга олишни, уларнинг ҳал этилиши устидан назорат қилишни яхшилаш тадбирларини белгилади.

ХРОНИКА

Ўртоқ Эргаш Эгамбердиев бетоблиги сабабли, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Тошкент иқтисодий маъмурий райони Халқ хўжалиги кенгаши раиси — Ўзбекистон ССР министри вазифасидан озод қилинди.

Телевизор экранида

18 ДЕКАБРДА

19.30. Ўзбек тилида «Бир мактабда» деган эшиттириш.

19.50. Ўзбек тилида халқаро обзор.

20.05. Рус тилида адабий эшиттириш. Ираклий Андрониковнинг М. Ю. Лермонтов ҳақидаги ҳикоялари.

21.05. Сўнгги ахборот.

21.25. Топишмоқли концерт.

22.05. Реклама ва эълонлар.

ТОЖИК ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Областимиз меҳнаткашлари республикамизга меҳмон бўлиб келган Тожикистон кинематографларини самимий кутиб олиб, уларнинг «Бир қизни учратдим», «Рудакий», «Олий вазифа», «Насриддин Хўжандда» каби фильмларини зўр қизиқиш ва мароқ билан томоша қилмоқдалар. Фестиваль репертуарида «Инсон қиёфасини ўзгартирмоқда» деган бадиий фильмнинг биринчи серияси ҳам бор. Бу фильм ўз пафоси, композициясининг мураккаблиги, драматизмининг кучлилиги, тасвирий воситаларининг бойлиги, ижрочилар ва операторлар маҳоратининг юксаклиги билан ажралиб туради.

Чорак аср муқаддам майдонга келган, минг-минглаб китобхонларни мафтун этган «Инсон қиёфасини ўзгартирмоқда» романининг автори СССРни ўзининг иккинчи Ватани деб билган, ажойиб шоир ва коммунист, поляк ёзувчиси Браун Ясенскийдир.

Биринчи беш йилликлар давридаги социалистик индустрия форпостлари қурилишларидаги мислсиз суръатлардан, завқ-шавқ билан ишлаётган меҳнаткашларнинг ғайратидан илҳомланган Б. Ясенский ёш Тожикистон республикасининг гуркираб ўсишини янги ҳаёт, янги ахлоқ принципларининг шаклланишини кўрсатишни, ички ва ташқи душманларнинг кирдикорларини фош қилишни мақсад қилиб қўйган эди. Романдаги социалистик романтизм пафоси конфликтларнинг чуқурлиги, драматизмнинг ўткирлиги, образларнинг ёрқинлиги Тожикистон кинематографларини ҳам мафтун этиб, шу китоб мотивлари асосида икки серияли бадиий фильм яратишга даъват этди.

Сценарий авторлари Д. Василиу, Л. Рутицкий, режиссёр постановкачи Р. Перельштейн, операторлар М. Каплан, Н. Тиллаев мазкур китоб асосида реалистик ажойиб асар яратганлар. Фильмнинг дастлабки кадрлариёқ ситуацияларнинг ҳаяжонлилиги билан тамошабиннинг бутун эътиборини ўзига жалб қилиб олади. Экранда 1932 йил деган титр пайдо бўлади. Бир неча минг километр баландликда учиб бораётган самолёт салонидаги йўловчилар билан танишамиз. Уларнинг иккиси эътиборимизни жалб қилади. Бири америкалик инженер Кларк. У яхши мутахассис, кўп пул топиш ҳақидагина ўйлайди. Иккинчиси эса Мурри. Бу одам дунёнинг ярмини айланиб чиққан, жаҳонгашта америка мутахассиси. Бу икки хорижий киши Вахш водисида қурилаётган энергетика иншоотида ишлаш учун бораётирлар. Мана улар халқ қурилишига етиб келдилар. Инженер Ўртабоев уларни Вахш воҳасида қуриладиган иншоот билан таништиради. бу воднинг порлоқ келажаги ҳақида завқ билан сўзлайди. Халқ қурилишига айланган участкадаги қизғин ҳаёт ўзининг бутун мураккаблиги билан, қийинчиликлари ва муваффақиятлари билан бир-бир кўз олдимиздан ўта бошлайди.

Бу ерда ўзларининг ҳақиқий башараларини яшириб, ниқоб тутиб олган халқ душманлари ҳам бўлиб, қурилишдаги тез суръатларни тўхтатишга, тожик халқи орасида етишиб келаётган кадрларга тўсиқ бўлишга, қурилиш ишларидаги янги прогрессив методларнинг кенг жорий қилинишига қаршилик қилишга уринаётган аллақандай ёвуз ниятли кишилар борлиги маълум бўлади. Мана, қурилиш бошлиғи Еремин, сотқин Немеровский ва ватан хоинлари қўлида ўйинчоқ бўлиб қолган, енгилтак ва ахлоқи бузуқ Немеровская каби шахсларнинг сирлари бир-бир фош бўлиб, қамоққа олинадилар.

Экрандаги воқеалар кадрдан-кадрга ривожланиб, драматизм тобора кучайиб, интригалар бир-бири билан чалкашиб, тамошабинни ҳаяжонга солиб, уни ташвишлантириб боради. Тамошабин совет кишилари томонидан очиқкўнгиллик билан кутиб олинган америкалик мутахассисларнинг ҳаётини, таржимон-студентка Полозовадан тортиб, ҳавфсизлик органи терговчисигача ҳамманинг уларга зўр эътибор, меҳмондўстлик билан қараётганлигини кузатади. Инженер Кларк ўзининг самимийлиги, очиқлиги, совет кишиларига чин инсоний муносабатда бўлиши, яхшиликка яхшилик билан жавоб бериши, ҳатто иш оғир аҳволда қолган пайтларда қўлидан келганча ёрдам бериши билан қурилиш қатнашчиларининг муҳаббатини қозонади. Артист С. Курилов ўз ишига берилган, совет кишиларининг олижанобликларидан ҳайратда қолган, аммо аллақандай ниқобли душманларнинг фитналаридан хижил бўлиб ҳайратланган Кларкнинг образни тўғри очиб берган.

Қурилиш партия ташкилотининг секретари Синицин ҳам, терговчи ҳам бу жиноятларнинг учи қаерда эканлигини топиш устида кўп ўйлайдилар. Улар фактларни синчиклаб текширадилар. Наҳотки ўсиб келаётган тожик инженери Ўртабоев хоин бўлса? Кутубхонадан олинган китоб ичидан топилган сирли хат ҳам, экскаваторнинг зарур қисми синиб қолган пайтда Ўртабоевнинг ўша ерда юрганлиги ҳам, ва ниҳоят, Ҳожиёр деган чолнинг гувоҳлик бериб, Ўртабоевнинг Бухорода мадрасада ўқиганлиги ва Фаттоҳовни ўлдиришда қатнашганлигини айтиши ҳам бу кишига нисбатан шубҳа туғдиради. Наҳотки, америка инженерининг столига заҳарли сариқуртни қўйган Ўртабоев бўлса? Наҳотки у Бухоро революционерларидан бирини ўлдиришда иштирок этган бўлса?! Қурилишдаги ёшларнинг ахлоқини бузаётган, турли йўллар билан ишга халақит бераётган, софдил кишиларга доғ солаётган ниқобли душманлар ким? Бу каби қатор саволларга жавобни фильмнинг иккинчи сериясидан топамиз.

Фильмда асосий ролларни ижро этишда Сталинобод ва Москва артистлари қатнашганлар. Тожик артистларидан Г. Завқибеков ва Д. Саидмуродов яратган Ўртабоев ва комсомол Карим образлари тўлақонлилиги ва ҳаққонийлиги билан тамошабинда яхши таассурот қолдиради. Новатор-инженер, гуноҳсиз бўлатуриб, ўзининг ҳалоллигини исботлашдан ожиз бўлган, аммо охиригача курашишга аҳд қилган Ўртабоевнинг жўшқинлиги, иродалилиги артист ижросида бўртиб туради. Ёш истеъдодли артист Д. Саидмуродов ташаббускор, жасур, меҳнатсевар комсомолларнинг бошлиғи Карим образини яратиб, ижодий муваффақиятга эришган. Машҳур артист С. Столяров яратган Синицин образида халқ иши, партия иши деб, ҳатто севимли хотини билан бўлишга ҳам вақт топа олмаган жўшқин қалбли партия ходимининг типик образини кўрамиз. Ёш артист И. Извицкая таржимон студентка, Каримни чин қалбдан севувчи Полозованинг ёқимли, лирик образини яратган, Талантли тожик артисти А. Бурҳонов «беозор» қария Ҳожиёрнинг мураккаб образини, унинг мулойимлик пардасига ўралган маккорлигини очиб бериш учун рангба-ранг бўёқлар топа билган.

Фильмда ўз қиёфаларини, фикр ва кураш усулларини ниқоблаб, минг хил пардаларга ўралсалар ҳам, секин-аста фош бўлган душманларнинг кирдикорлари маҳорат билан ҳикоя қилинади. Совет кишиларининг олижаноб фазилатлари ёрқин бўёқларда очиб берилади. Шунинг учун ҳам тамошабин фильмнинг иккинчи сериясини сабрсизлик билан кутади.

Маҳмуд ЯҲЁЕВ.

П. П. ЛОБАНОВ БИРМАГА ҚИЛГАН САФАРИДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Бирма парламенти палаталари раисларининг таклифига биноан, Бирмада ўн кун меҳмон бўлган СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси П. П. Лобанов 16 декабрда Рангундан Москвага қайтиб келди.

Внуково аэродромида П. П. Лобановни СССР Олий Совети депутатлари К. А. Губин ва Б. Ғ. Ғафуров, СССР Олий Совети Президиумининг канцелярия бошлиғи И. П. Гургеев ва бошқалар кутиб олдилар.

Ўртоқ Лобанов ўз сафари вақтида олган таассуротлари ҳақида гапириб, матбуот вакилларига айтдики, Бирма халқи Совет Иттифоқи халқлари билан дўстликни қадрлайди, бу дўстона муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашни истайди. Бирмада ҳукумат ва парламент раҳбарлари ҳамда аҳолининг ҳамма табақалари Совет Иттифоқи вакилларини самимият, хурсандлик билан кутиб олдилар. (ТАСС).

БМТ XIV СЕССИЯСИДАГИ СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ БОШЛИҒИ В. В. КУЗНЕЦОВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XIV сессиясидаги совет делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 16 декабрда Москвага қайтиб келди.

Чет элларда

Мексикадаги Совет виставкаси ёпилди

МЕХИКО, 16 декабрь. ТАСС мухбири А. Павленко хабар беради: 15 декабрь кечқурун бу ерда СССРнинг фан, техника ва маданият соҳасидаги ютуқлари виставкаси ёпилди. Виставкани 21 ноябрда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян очган эди. Виставкани очиш маросимида Мексика президенти Лопес Матеос ва унинг ҳукумати аъзолари ҳозир бўлган эди.

СССР ҳаётининг ҳар хил томонларини кенг ёритадиган бу хил Совет виставкаси Мексикада биринчи марта ташкил қилинган эди.

Виставка Мексика жамоатчилиги ўртасида зўр қизиқиш туғдирди. 23 кун ичида уни бир миллионга яқин мексикаликлар келиб кўрди.

СССРнинг фан, техника ва маданият соҳасидаги ютуқлари виставкаси ҳамда СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микояннинг яқинда Мексикага келиб кетганлиги Совет-Мексика муносабатлари тарихида муҳим воқеа бўлди.

Совет-Япония савдо музокаралари

ТОКИО, 16 декабрь. (ТАСС). Бугун бу ерда Совет-Япония савдо музокаралари бошланди. Музокаралар давомида иккала мамлакат ўртасида 1960 йилда ўзаро етказиб бериладиган товарларнинг рўйхатлари келишиб олинади, шунингдек СССР билан Япония ўртасида савдо муносабатларини янада ривожлантиришга доир бошқа баъзи масалалар ҳам қараб чиқилади.

Музокараларда Совет савдо делегациясига СССР Ташқи савдо министрлигининг коллегия аъзоси Л. И. Зорин, Япония делегациясига Япония ташқи ишлар министрлиги иқтисодий бюросининг бошлиғи Нобухико Усиба бошчилик қилмоқда.

«Ўз вақтида қилинган огоҳлантириш»

СОФИЯ, 16 декабрь. (ТАСС). Болгариянинг ҳамма марказий газеталари бугунги сонларида Совет ҳукуматининг Германия Федератив Республикаси ҳукуматига юборган баёнотини босиб чиқардилар.

«Работническо дело» газетаси бу баёнотни «Ғарбий Германия ҳукуматининг сиёсати тинчлик манфаатларига хилофдир» деган сарлавҳа остида, «Отечествен фронт» газетаси «Германия Федератив Республикасининг кўраётган тадбирлари бошқа давлатларнинг тинчлик йўлидаги ҳаракатларига қарама-қаршидир», «Народная армия» газетаси «Бундесвернинг қуролланиши Европада кескинликни кучайтиради» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

«Земеделско знаме» газетаси «Ўз вақтида қилинган огоҳлантириш» сарлавҳали редакцион мақоласида қуйидагиларни ёзади:

Совет ҳукуматининг янги баёноти Ғарбий Германияга ва унинг иттифоқчиларига ўз вақтида қилинган реалистик огоҳлантиришдир. Болгария жамоатчилиги бу баёнот Шарқ билан Ғарб ўртасида бошланган ҳамжиҳатлик йўлида ўзининг ижобий ролини бажаришига аминдир.

Бирма парламенти депутатлар палатаси тарқатиб юборилди

РАНГУН, 16 декабрь. (ТАСС). Бирма иттифоқи президенти У Вин Маунг 1959 йил 19 декабрдан эътиборан Бирма парламенти депутатлар палатасини тарқатиб юбориш тўғрисида фармон чиқарди.

Бирма иттифоқининг конституциясига мувофиқ, парламент тарқатиб юборилганидан кейин 60 кун ичида умумий сайловлар бўлиши лозим. Умумий сайловларни 1960 йил 6 февралга ўтказиш белгиланди.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/XII да **Фурқат**, 19/XII да **Оқпадар**.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/XII да **Кармен**, 19/XII да **Дилором** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 18/XII да **Муқимий**, 19/XII да **Тоҳир ва Зуҳра**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Айиқлар цирки»** аттракциони. Айиқларни ўргатувчи — РСФСР халқ артисти **Валентин Филатов**. Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **тўрт марта томоша** кўрсатилади (эрталаб соат 10 ярим, кундуз 1, 4 ва кеч 8 да).

«ВАТАН» — кундуз ва кечқурун янги кенг экранли бадиий фильм **Одам-рикша**.

НАВОИЙ номли — кундуз ва кечқурун **Биз-халқмиз**, кундуз соат 3-40 минутда **Сизга ёзаман...**

«ИСКРА» — кундуз ва кечқурун **Юқори табақага кириш йўли**.

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Арафа**, кундуз соат 12 ва кеч 10-10 минутда **Шу дунёнинг зўравонлари**.

«ЎЗБЕКИСТОН» эрталаб соат 10, 11-45 минут, кундуз 3-15 минут ва кеч 6-45 минутда **Ёш тегирмончи**, кундуз 1 яримда **Кольцов ҳақида қўшиқ**, кеч 5, 8-20 минут ва 10 да **Сизга ёзаман...**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — эрталаб соат 10 ярим ва кеч 5 да **Шу дунёнинг зўравонлари**, кундуз ва кечқурун **Арафа**.

«СПУТНИК» — кундуз ва кечқурун: 1-залда **Арафа**, 2-залда **Ёш тегирмончи**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида

1 январдан 10 январгача

АРЧА

„Айиқлар кўргани борамиз"

Энг йирик совет аттракциони

„Айиқлар цирки"

иштирокида

КАТТА БАЙРАМ ТАМОШАЛАРИ

Томошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ПОЧТАМТИ ВА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИ

ЯНГИ ЙИЛ СОВҒАЛАРИ

солинган

ПОСИЛКАЛАР

ва баҳоли бандероллар ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Совғаларингиз тезроқ бориб тексин десангиз, авиапочтадан фойдаланинг!

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26834 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048. 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 34048. 132. Секретариат — 29040 50 Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 10581. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1015.